

SOLEA

lisalmi
Jyväskylä
Kuopio
Mikkeli
Rautalampi
Varkaus

4. vuosikerta

N:o 4 - Syyskuu 2006

Ortodoksinen seurakuntalehti

kuva: Hannu Pyykkönen

Nousevaa nuorta ortodoksisukupolvea juhlan vigiliassa edusti pieni Ilona-tyttönen äitinsä Eija-Sinikan kanssa. Piispa Arseni voitelee kirkkokansan otsat pyhitetyllä öljyllä.

Kiitokset jälleenrakennussukupolvelle

- Viime sotiemme jälkeen papit toimittivat jumalanpalveluksia luterilaisissa seurakuntataloissa, kouluissa, kodeissa ja monissa muissakin paikoissa. Jumala kuuli ihmisten hätähuudot ja valtiovallan toimenpitein ja rahoituksen avulla alettiin rakentaa pyhäkköjä ympäri Suomea, myös Pieksämäelle

Näin sanoi Mikkelin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, isä **Johannes Hätinen** avauksessaan Pieksämäen Neitsyt Marian syntymän kirkon 50-vuotisjuhlissa Pieksämäellä 23.heinäkuuta.

- Kaikkien meidän suomalaisten tulee kantaa kiitos niille sukupolville, jotka silloin tekivät ja osa heistä yhä vieläkin tekee työtä kirkkokuntamme uudelleen rakentamisen ja eheyttämisen eteen.

- Samoin meidän kaikkien tulee

olla kiitollisia myös toiselle kansankirkollemme sen avusta noina hädän ja kaaoksen vuosina. Heidän työnsä etenkin juuri niillä paikkakunnilla, joihin evakot muuttivat, oli ortodoksisuuden säilymisen kannalta myös arvokasta. Toki poikkeuksiakin oli, mutta tuo työ kaiken kaikkiaan antoi varmasti hyvän alkusäyksen nykyiselle ekumenialle, isä Johannes sanoi.

Valtiovaltaa Pieksämäen kirkon juhlassa edusti Suomen Eduskunnan puhemies **Paavo Lipponen**, Lipponen kertoi puheessaan ortodoksisen kirkon Suomessa olevan hänenkin mielestään tänä päivänä merkittävä yhteiskunnallinen yhteisö, paljon kokoaan tärkeämpi sosiaalisesti ja kulttuurillisesti.

- Suomen tasavallalle on tänä päivänä kunnia asia huolehtia orto-

doksisen kirkon toimintaedellytyksistä, Paavo Lipponen sanoi.

Juhlapuheen piti entinen Mikkelin kirkkoherra, nykyinen rehtori **Pekka Jyrkinen**.

Jyrkinen käsitteli puheessaan siirtolaisuutta ja pakolaisuutta ennen ja nykyään sekä niiden suhdetta muuttuneeseen teknistyneeseen, liberalisoituneeseen ja globalisoituneeseen uuteen yhteiskuntaan.

Huolimatta erilaisuksistamme ja jopa ristiriidoistamme, olemme yhtä perhettä, jonka tulee pitää huolta toisistaan.

Juhlasta henki suuri kiitollisuus ja lämpö. Vanhat perinteet on onnistuneesti siirretty nuoremmille, nyt on heidän vuoronsa rakentaa ja viedä eteenpäin ortodoksisuutta.

Juhlan vigiliassa ja liturgiassa palvelut KS Joensuun piispa **Arseni**

sanoikin juhraliturgian saarnassaan osuvasti, että anotun totuuden toteutuminen riippuu nimenomaan uskosta eli kaikkea, mitä Jumalalta anomme, tulee anoa uskolla.

Päivän evankeliumiin viitaten ja hyvin nykyiseen maailmanpoliittisesti sekasortoiseen aikaan sopivasti hän sanoi myös, että meillä kristityillä ei tule olla vihollisia ihmisten keskuudessa, vaan meidän on rukoiltava ja koetettava olla ystävällisiä niillekin, jotka tekevät tahtoen tai tahtomattaan pahaa ja vääryyttä meille.

HANNU PYYKKÖNEN

(Juhlan kaikki puheet on luettavissa Internetissä osoitteessa: http://www.ortodoksi.net/kuutoset/mikkeli/Pmk_kirkko_50_vuotta.htm)

Neitsyt Marian Syntymän kirkko on rakennettu vuosina 1955-56.

Solealta

Kirkkovuoden alkaessa

Pyhä ortodoksinen kirkko viettää 1. syyskuuta uuden kirkkovuoden alkua. Vaikka Kristuksen syntymäjuhlaan on aikaa lähes neljä kuukautta, syntymäjuhlan sanoma tulee esille koko syksyn aikana.

Jumalan Pojan, Jeesuksen Kristuksen, syntyminen tapahtuu Pyhän Hengen ja Neitseen Marian kautta. Jo syyskuun 8. päivänä vietämme Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian syntymäjuhlaa. Marraskuun 21. päivänä vietämme Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian temppeliin tuomisen juhlaa. Silloinhan on jo alkanut joulupaasto.

Jumalansyntyttäjän juhlat tuovat eteemme sen tärkeän seikan, että Jeesus Kristus syntyy ihmisestä, ihmisen kaltaiseksi. Hänen oli synnyttävä ihmiseksi, jotta me näkisimme Jumalan kuvan ja tulisimme Jumalan kaltaisiksi.

Hän oli kuitenkin jumalalliselta luonnoltaan synnitön, jonka kaltaiseksi meidänkin pitäisi tulla.

Kirkkovuoden alkuun liittyvä pyhä evankeliumi kertoo Jeesuksen vierailusta synagogassa, jossa hän lukee sanat Jesajan kirjasta: "Herran henki on minun ylläni, sillä hän on voidellut minut. Hän on lähettänyt minut ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman, julistamaan vangeille vapautumista ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen ja julistamaan Herran riemuvuotta."

Kristus puhuu köyhistä, vangeista, sokeista ja sorretuista; hän ei puhu niistä, jotka saattavat olla meidän maallisin silmin hyviä ja onnekkaita ihmisiä.

Jumalan mielenmukaisessa elämässä voimme olla rikkaita, vapaita ja näkeviä ihmisiä ruumiilliselta kannalta, mutta hengelliseltä olemukseltamme meidän tulisi olla kurjien kaltaisia. Silloin silmämme näkisivät Jumalan kirkkauden, sydämemme tuntisivat rakkauden ja sielumme ikävöitsisivät päästä lähelle Jumalaa.

Kirkkovuoden alkuun liittyy Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan siunaama päivä luonnon puolesta. Jumala sanoo: "Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit. Ja niin tapahtui. Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä" (1. Moos. 1: 24 - 25).

Sitten Jumala sanoo: "Tekkäämme ihminen, tekkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu" (1. Moos. 1: 26).

Me tiedämme, että ihminen ei ole käyttänyt luontoa siten, miten Jumala edellyttää sitä käytettävän.

Meidän ihmisten kerskakalutus, valta ja sotavarustelu ovat pala palata tuhoamassa maapalloa. Siksi meidän on tärkeää luonnonpäivänä tarkastella ympäristöä ja miettiä, käytämmekö me oikein luontoa, jonka Jumala on luonut ja antanut meille käyttöömme. Niin kuin Jeesus Kristus käski meidän rakastaa Jumalaa ja lähimmäisiämme, niin meidän tulee rakastaa myös Jumalan luomaa luontoa.

Pyhä apostoli Paavali sanoo luomistapahtuman mukaisesti: "Tulkoon pimeyteen valo, joka valaisi itse meidän sydämemme. Näin Jumalan kirkkaus, joka säteilee Kristuksen kasvoilta, opitaan tuntemaan, ja se levittää valoaan." Jumala loi maan päälle konkreettisen valon, joka valaisee päivän, ja sitten Jumalan laski maan päälle Poikansa, joka on kirkastava meidän sielumme.

Ylistäkäämme Jumalaa, rukoilkaamme maailmalle rauhaa ja luonnon säilymistä ja toisillemme keskinäistä rakkautta.

ISÄ JOHANNES HÄTINEN

Moskovassa kokoontui 3.-5. heinäkuuta maailman uskontojohtajien huippukokous. Kokous pidettiin presidentti Vladimir Putinin tuella Venäjän isännöimän maailman suurten teollisuusmaiden G8-ryhmän huippukokouksen alla. Ortodoksisista kirkkojohtajista Moskovaan oli saapunut Armenian, Georgian ja Romanian patriarkat sekä Yhdysvaltain ja Tshekinmaan metropoliitat. Suomesta kokoukseen osallistuivat arkkipiispa Leo ja arkkipiispa Jukka Paarma. Kuvassa koptipiispa Moskovan kokoontumisessa.

Piispa Arsenin paimenmatkat

1.-3.9. Nilsian Aholansaari, Ortodoksien ja heränneiden kohtaaminen -seminaari
7.9. Kuopio, Yliopiston avajaiset
9.-10.9. Tampere, Vigilia ja liturgia
13.-14.9. Joensuu, Pyhän ristin ylentämisen rukoushuoneen 20-vuotisjuhla
16.-17.9. Helsinki, Helenan vanhainkoti, Vigilia ja liturgia
23.-24.9. Eno, Sikrevaaran lei-

rikeskus, Maahanmuuttajien leiri
30.9.-1.10. Juankoski, Vigilia ja liturgia, 11.10. Helsinki, OKJ:n johtokunnan kokous, 12.-13.10. Jyväskylä, Suomen ekumeenisen neuvoston kokous, 17.10. Varkaus. Kuutosten kokous, 19.10. Kuopio, Valamon konservointilaitoksen johtoryhmän kokous
23.-31.10. Loma

Esipaimenen palsta

Kulttuurien kohtaaminen - haaste vai este?

Suomessa elokuussa vierailut Hänen Autuutensa Kreikan arkkipiispa Kristodulos painotti useissa puheissaan eurooppalaisia kristillisiä arvoja.

Hän korosti ortodoksinen perinteen holistista luonnetta ihmiseksi kasvussa ja arvojen muodostumisessa. Hänen Autuutensa näkemyksiin oli helppo yhtyä. Kokonaisvaltaisen ortodoksinen traditiomme anti voi olla merkittävä.

Alkanut Suomen EU-puheenjohtajuusaika merkitsee Suomen ortodoksiselle kirkolle mahdollisuutta. Meillä on historiamme puolesta paljon annettavaa laajentumaan pyrkivälle EU-yhteisölle. Suomessa olemme joutuneet vastaamaan moniin sellaisiin haasteisiin, jotka Itä-Euroopassa ovat vasta edessä. Tämän sain huomata vieraillessani kirkkoneuvos Risto Ikäheimon kanssa Ekumeenisen patriarkaatin ja paikalliskirkkomme edustajana Brysselissä. Yksi matkan tarkoituksista oli välittää EU:n itälaajentumisesta vastaavalle komissaari Olli Rehnille Ekumeenisen patriarkan kanssa Ekumeenisen patriarkaatin ja paikalliskirkkomme edustajana Brysselissä. Yksi matkan tarkoituksista oli välittää EU:n itälaajentumisesta vastaavalle komissaari Olli Rehnille Ekumeenisen patriarkan kanssa Ekumeenisen patriarkaatin ja paikalliskirkkomme edustajana Brysselissä.

Oli mielenkiintoista, että komissaari Rehn tiesi hyvin ortodoksinen kirkon aseman entisissä itäblokin maissa. Hän mainitsi muun muassa Ekumeenisen Patriarkaatin ongelmallisen aseman Turkin valtiossa. Rehn piti ekumeenisen patriarkaatin alaisten teologisten koulujen uudelleen avaamista yhtä tärkeänä kuin esimerkiksi uuden moskeijan rakentamista Hollantiin. Kyse on niin sanotusta positiivisen "syrynnän" periaatteesta, jota ei tosiasias- sa voi kutsua syrjinnäksi. Kyse on oikeudenmukaisuudesta.

Tässä itälaajentumisen ongelmavyyhdissä on paljon tehtävää, ja kirkkomme voi olla siinä positiivisesti mukana. Entisissä itäblokin maissa ortodoksinen kirkko joutui viime vuosikymmeninä kokemaan monenlaisia vaikeuksia, mutta nykyään kirkon asema on niissä vahva. Yhteistyö alueen paikalliskirkkojen kanssa on tärkeää. On selvää, että EU:n taholta esitetyt moniarvoiset demokratisoitumisen vaatimukset eivät välttämättä ole helppoja omaksua. Moderni läntinen maailma kohtaa varmasti vastustusta perinteisessä itäisessä maailmassa. Toisaalta kaikkea ei pidäkään heti hyväksyä, sillä liian nopea uudistuminen voi

johtaa hajaannukseen.

Ortodoksinen maailma on näin myös haasteiden edessä. Ääri- liik- keet, uskonnollinen tai poliittinen fundamentalismi, terrorismi ovat avainsanoja, jotka vilahtelevat usein julkilausumissa. Jo sanoina ne ovat hyvin negatiivisia. Näitä teemoja pohdittiin tämän vuoden heinäkuussa (3. - 5.7.) Moskovassa järjestetyssä uskonnollisten johtajien huippukokouksessa, johon osallistui noin 150 uskonnollista johtajaa 49 eri maasta. Jokainen uskonnollinen johtaja otti omassa puheenvuorossaan edellä mainitut haasteet vakavasti vastaan. Moskovan Patriarkaattia voi kiittää merkittävän aloitteen tekemisestä.

Lukuisissa puheenvuoroissa fundamentalismia käsiteltiin ortodoksisesta, juutalaisesta, islamilaisesta ja buddhalaisesta näkökulmasta. Kokouksessa kyettiin muotoilemaan hyvin erilaiset näkökulmat yhteisesti hyväksytyksi julkilausumaksi. Kulttuurien kohtaaminen, uskontojen välinen vuoropuhelu ja eettisten arvojen korostaminen politiikassa ovat asioita, jotka koetaan niin idässä kuin lännessä tärkeiksi.

Kulttuurien kohdatessa nousevat esille aina erilaiset ihmiskäsitykset. Se, kuinka hyvin tunnemme oman historiamme ja perinteemme, määrittää pitkälti meitä. Kuten Kreikan Kristodoulos totesi, meidän tulee pitää esillä ortodoksista hengellisyttä ja ihmiskäsitystä juuri näinä monenvälisen dialogien aikana. Tärkeää on siis tuntea omat perinteensä.

Positiivinen kulttuurien kohtaaminen on ollut paikalliskirkkos- samme usein esillä viime vuosien aikana. Vuonna 2004 (30.4. - 5.5.) Valamossa pidetyssä kansainvälisessä diakoniakokouksessa (ks. <http://www.orthodoxdiakonia.net/>) luotiin yhteistyöjärjestöjä, joiden avulla ortodoksinen sosiaali- ja humanitaarinen työ tehostuisi. Näitä ratkaisumalleja pohdittiin myös vuonna 2005 (13. - 19.6.) pidetyssä kansainvälisessä kirkkomusiikin "Ortodoksinen musiikin perinteet" -konferenssissa. Molemmissa konferensseissa luodut uudet yhteistyöor- ganisaatiot koettiin positiivisesti.

Tämän vuoden kesäkuussa Joensuun nykyisellä ortodoksinen teologian koulutusohjelmalla järjestetty 7. ortodoksisten koulujen konferenssi toi meille uuden yhteistyömahdol- lisuuden. Ortodoksinen teologian koulutusohjelma kutsui koolle orto-

doksinen korkeakoulujen ope- tuskuntaa pohtimaan aihetta "orto- doksinen traditio ja 21. vuosisata". Ortodoksiteologit niin idästä kuin lännessä pohtivat nykyisen kou- lutuksen haasteita ja mahdollisia tulevaisuuden kuvia. Bolognan prosessin myötä eurooppalaiset ortodoksiset teologiset koulut joutuvat yhdenmukaistamaan omia opetusohjelmiaan. Ortodoksiselle teologiselle tutkimukselle tärkeä kirkollinen yhteys nousi tärkeäksi keskustelun aiheeksi.

Valamossa 28.7. - 2.8.2006 ko- koontuivat puolestaan ortodoksinen uskontokasvatuksen tutkijat eri puolilta maailmaa pohtimaan, kuinka myös tulevaisuudessa ortodoksinen holistinen ihmiskäsitys pyritään siirtämään eteenpäin. Holistisen us- kontokasvatuksen tutkijakonferens- sin keskeisin tulos oli päätös perustaa kansainvälinen yhteisö (OREA) tiivistämään akateemista yhteistyötä ortodoksisten uskontokasvatuksen ja uskonnon opetuksen saralla. OREA-yhteisön yhtenä tehtävänä on seurata aktiivisesti muun muassa Euroopassa ortodoksinen uskonnon kouluopetuksen tilaa.

Teologisen koulutuksen, us- konnonopetuksen ja uskontokas- vatuksen muodot ovat asioita, joita joudutaan pohtimaan yhä enemmän kaikilla kirkkomme tasoilla. Ne ovat myös asioita, joita voimme joutua puolustamaan moniarvoisessa yhteiskunnassamme. Joensuun yli- opisto, ortodoksinen teologian laitos ja Valamon kansanopisto ansaitsevat suuren kiitoksen kansainvälisen yhteistyön tiivistämisestä. Traditiomme kokonaisvaltainen luonne voi todellakin olla merkittävä tekijä. On vain tunnettava kirkon perinteet ja pidettävä myönteisesti niistä kiinni.

Siunaten

ARKKIPISPA LEO

Arkkipiispan paimenmatkat

2.9. Seurakuntatapaaminen, Hki
3.9. Helsingin juutalainen synagoga 100-vuotta, Helsinki
5.-7.9. Aunus
12.9. Kirkollishallituksen kokous
12.9. Seurakuntakäynti, Tuusniemi
14.9. Liturgia, Pyhän Nikolaoksen katedraali, Kuopio
14.9. Hiippakuntasäätiön kokous, Kuopio
15.9. Ortodoksinen lähetyksen kokous, Helsinki
16. - 17.9. Ilomantsin ort. srk:n ys- tävyysseurakunnan 30-vuotisjuhla,

Turku
18.9. Valamon kansanopiston johtokunnan kokous
19.9. Hiippakuntaneuvoston kokous, Kuopio
20.9. Tutustuminen mormonitem- peliin, Helsinki
26.9. Piispalla vieraana, Kuopio
27.9. - 3.10. Matka Athos-vuorelle piispa Jukka Paarmen kanssa
10.10. Seurakuntatapaaminen
11.10. Ort Aidin hallituksen kokous, Mellunmäki
12. - 17.10. Puola

19.10. Sosiodraama, Helsinki
21.10. Avioliittoon vihkiminen, Helsinki
24.10. Piispalla vieraana, Kuopio
25.10. Liturgia, Mikkeli
28.10. Pohjois-Savon valtuuskunta. Tapaaminen, Kuopio
29.10. Salmilaine murgin, Kuopio
31.10. Tapaaminen ja tervehdyspuhe, Helluntaitemppeli, Kuopio

Muutokset mahdollisia.

Ateenan ja Kreikan arkkipiispa Kristodulos luonnehti ortodoksista kirkkoa tarpeelliseksi Euroopan kansojen nousevana toivona.

Velvoite rauhan edistäjänä

Ortodoksisuuden tulee tulla esiin arvokkaasti ja antaa todistus aidosta kristillisyydestä.

- Sen tulee lepuuttaa eurooppalaista ihmistä kuivasta järkeisä-jättelusta.

Näin lausui Ateenan ja Kreikan arkkipiispa Kristodulos Suomen vierailun juhlapuheessaan. Vierailuun liittyi rukoushetki Pyhän Nikolaoksen katedraalissa Kuopiossa sekä liturgia Valamon luostarissa Kristuksen kirkastumisen juhlassa.

- Suomeen ortodoksiseen kirkkoon meillä on vahvat siteet, joiden perustana on yhteinen ortodoksinen uskomme kuin myös kansojemme välillä vallitseva ystävyys ja rakkaus, arkkipiispa Kristodulos sanoi jatko:

- Sitä paitsi on tunnettua, että jo 11. vuosisadalla kreikkalaissyntyinen munkki Sergei perusti Valamon luostarin Laatokan saarelle ja teki yhdessä munkki Hermanin kanssa lähetystyötä karjalaisten

keskuudessa.

Ateenan ja Kreikan arkkipiispa piti rakkauden yhteyttä ja yhteistyötä aikamme pyhänä välttämättömyytenä ja samalla myös pakottavana velvollisuutena.

- Tänä eristäytymisen ja itseriit-taisuuden aikakautena meillä ortodoksisilla kirkoilla on korkein velvoitus pysyä lujina dynaamisessa yhteydessä ja auttaa sovinnon sekä rauhan pyrkimyksissä kansojen ja uskontojen välillä.

Brysselin vierailulla

Ortodoksien asema Euroopassa oli laajalti esillä arkkipiispa Leon Brysselin vierailulla.

Korkeasti Pyhitetty Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo vieraili toukokuun 17-20 päivinä Belgiassa.

Hänen matkaohjelmaansa sisältyi kirkollisia kohteita sekä tapaaminen EU:n laajentumis-asioista vastaavan komissaari Olli Rehnin kanssa.

Vierailun ensimmäisenä päivänä arkkipiispa Leo oli kunniavierana suurlähettiläs Nina Vaskunlahden järjestämällä päivällisillä. Tilaisuuteen osallistui useita EU:n komission sekä EU:n jäsenmaiden diplomaattiedustajia.

Arkkipiispa Leo keskusteli perjantaina 18.5 lähes tunnin EU:n laajentumisasioista vastaavan komissaari Olli Rehnin kanssa. Arkkipiispa luovutti komissaari Rehnille Hänen Pyhyytensä eku-

meenisen patriarkka Bartolomeuksen kirjeen. Komissaari Rehn oli hyvin perillä ekumeenisen patriarkaan tilanteesta. Hän katsoi, että ortodoksisella kirkolla tulee olla oikeus avata Halkin teologinen koulu yhtä lailla kuin moskeija Hollantiin. Tapaamisen aikana komissaari Rehn valotti käynnissä olevia jäsenyysneuvotteluja EU:n uusien jäsen ehdokkaiden, erityisesti Turkin ja Romanian kanssa.

Viikonvaihteessa arkkipiispa tutustui monipuolisesti Belgian kirkolliseen elämään. Lauantaina arkkipiispa vieraili Bryggessä ja Gentissä Sinopen piispa Athenagoraksen opastuksella. Arkkipiispalle esiteltiin kolme ortodoksikirkkoa. Hän osallistui vigiliapalvelukseen Gentissä sekä tutustui katolisen kirkon luostariin. Lauantaina

arkkipiispa vieraili vielä Venäjän ortodoksisen kirkon EU-edustustossa. Rovasti Anton Ilin isännöi arkkipiispa Simonin poissaollessa arkkipiispan kunniaksi tarjottua päivällistä.

Sunnuntaina arkkipiispa osallistui KP Belgian metropoliitta Panteleimonin johtamaan liturgiaan Brysselissä. Metropoliitta Panteleimon tarjosi tämän jälkeen lounaan, jota seurasi vielä tutustumiskäynti Kreikan kirkon EU-edustustoon. Isäntänä täällä toimi KS Akaian piispa Athanasios. Sekä Kreikan että Venäjän kirkon edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa olivat erityisesti esillä ortodoksien asema Euroopassa sekä Suomen EU-puheenjohtajuus. Arkkipiispaa seurasi Belgian vierailulla kirkkoneuvos Risto Ikäheimo.

Uskontokasvatuksen asiantuntijat kokoontuivat Valamoon.

Kaikkien aistien välityksellä

Heinäkuun lopulla Valamon luostarissa järjestettiin kansainvälinen uskontokasvatuksen seminaari.

Paikalla oli asiantuntijoita yli kymmenestä maasta. Lähi-Idän kriisi koetteli tätäkin tilaisuutta. Libanonin ja Kyproksen vieraat eivät päässeet mukaan vaikeiden lentoyhteyksien vuoksi.

Seminaarin virallinen tarkkailija, Juha Luodeslampi Järvenpään Kristillisestä Opistosta totesi, että vain harvoin seminaarin aihe on kaikille siihen osallistuneille näin selvä. Kaikki ortodoksit tuntuivat tietävän mitä holistisella kasvatuksella tarkoitetaan.

Holistinen kasvatus on kokonaisvaltaista, ihmisen kaikki aistit ja persoonan huomioiva menetelmä. Läntisessä maailmassa ihannoidaan liiaksi ihmisen älyllisyyttä. Ortodoksinen kirkko on jo varhain oivaltanut kuinka uskoa voidaan lähestyä kaikkien aistien välityksellä.

Rukouksen voi sekä kuulla että haistaa suitsutuksessa. Pyhät ihmiset ja Jumalan pelastusteot voi nähdä ikoneissa. Ikoneita voi myös koskettaa. Tuohuksen palava liekki on perinteinen palavan rukouksen symboli. Tämä ”rekvisiitta” on tarpeellista ja välttämätöntä koska me ihmiset opimme ja oivallamme asioita eri tavoin.

Saksalainen Comenius instituutin holistisen kasvatuksen tutkija Peter Schreiner laajensi kasvatuskäsityksensä koko yhteiskuntaa ja maailmaa

koskevaksi. Hän painotti, että vasta hiljattain on alettu ymmärtää kuinka hengellisyys on osa ihmisen persoonallisuutta. Sitä ei pidä unohtaa kasvatuksessakaan. Toisin sanoen, sydäntä tarvitaan pään tueksi. Ortodoksisesta uskontopedagogiikasta puhui kouluttaja Valerie Zahirsky Amerikan ortodoksisesta kirkosta. Zahirsky toi esille käytännön opetusmerkkejäkin. Hänen mukaansa holistisen kasvatuksen pohjalla on käsitys Kristuksen inkarnaatiosta. Kristus oli täydellinen ihminen.

Tohtori, johtaja Anton Vrame Patriarkka Athenagoraan instituutista Berkleystä esitteli kuulijakakuntaa aktivoiden kyproslaisen professori Stavros Fotioksen alustuksen.

Yksi seminaarin konkreettinen anti oli kansainvälisen tutkimus-yhteisön perustaminen. ”Orthodox Religious Educatin Association” eli OREAn puheenjohtajaksi valittiin tohtori Anton Vrame ja varapuheenjohtajaksi lehtori Risto Aikonen Joensuun Yliopistosta. Monivuotinen unelma kansainvälisestä ortodoksisen uskontopedagogiikan asiantuntijaverkoston syntyisestä toteutui.

Seminaarin järjestelyistä vastasivat Valamon Kansanopisto, Suomen ortodoksinen kirkkokunta, Syndesmos ja Joensuun yliopiston soveltavan kasvatustieteen laitos.

TEKSTI: SIRPA OKULOV
KUVA: RISTO AIKONEN.

Rautalammin pyhän Nikolaoksen kirkko saa pian uuden ulkomaa-luksen.

IISALMEN
ORTODOKSINEN
SEURAKUNTA

Kirkkopuistonkatu 28
74100 Iisalmi

p. (017) 817 441
(017) 816 441,
(017) 288 2390
fax. (017) 814 941
iisalmi@ort.fi

Virasto avoinna ma, ti, to,
pe klo 9-12.

JUMALANPALVELUKSET

Pr. Elian kirkko

la 2.9. klo 18 vigilia, su 3.9. klo 9.30 liturgia, to 7.9. klo 18 vigilia, pe 8.9. klo 9 liturgia, Neitsyt Marian syntymä, pe 9.9. klo 18 vigilia, ke 13.9. klo 18 ehtoopalvelus, kiertokoulu, isä Johannes Hättinen, la 16.9. klo 18 vigilia, la 30.9. klo 18 vigilia, su 1.10. klo 9 liturgia, Jumalansynnyttäjän suojelus, la 7.10. klo 18 vigilia, ke 11.10. klo 17.30 ehtoopalvelus, kiertokoulu, isä Timo Mäkirinta, la 14.10. klo 18 vigilia, la 21.10. klo 18 vigilia, la 4.11. klo 18 vigilia, su 5.11. klo 9 liturgia

Kaikkien Pyhien kirkko

la 26.8. klo 18 vigilia, su 27.8. klo 9 liturgia
to 14.9. klo 9 liturgia, Ristin ylentäminen, la 23.9. klo 18 vigilia, su 24.9. klo 9 liturgia, la 28.10. klo 18 vigilia, su 29.10. klo 9 liturgia, la 25.11. klo 18 vigilia, su 26.11. klo 9 liturgia

Alapitkän tsasouna: su 8.10. klo 9 liturgia

Sonkajärven tsasouna: su 17.9. klo 9 liturgia

Sukevan tsasouna: su 10.9. klo 9 liturgia

Salahmin tsasouna: su 22.10. klo 9 liturgia

Varpaisjärvi evl.srk-talo: su 15.10. klo 9 liturgia

TIISTAISEURAT TOIMIVAT:

Iisalmen tiistaiseura

ti 5.9. klo 13 Helka ja Jorma Saarisella
ti 19.9. klo 13 Irjan ja Antin mökillä Pörsänmäessä

Lapinlahden tiistaiseura

pe 29.9. klo 14 alkaen kirkon piha-alueen ja puiston siivoustyöt
ti 10.10. klo 18 tiistaiseura alasalissa
pe 13.10. klo 14 alkaen kirkon piha-alueen ja puiston siivoustyöt
la 21.10. matka Helsinkiin Tennispalatsiin Athos- Luostarielämästä Pyhällä Vuorella -näyttelyyn ja Jorvaksen Pokrovan veljestön luo. Lähtö klo 5.30 Iisalmesta Evakkokeskuksen edestä. Perillä opastettu kierros näyttelyssä. Aikaa näyttelyyn tutustumiseen n. 3 tuntia. Vierailu ja ruokailu Pokrovaan munkki Haritonin ja munkki Foman luona Jorvaksessa n. klo 15. Kotimatka lähdemme n. klo 18. Sitovat ilmoittautumiset Anna-Kaarinalle to 12.10. mennessä puh 050 556 3763
ti 7.11. klo 18 tiistaiseura alasalissa
ti 21.11. klo 18 tiistaiseura alasalissa

Kauppilanmäen tiistaiseura

ti 5.9. klo 18 Yrjö Mönntisellä

LASTEN KERHOT ALOITTAVAT:

Lasten kerho **Bunukat** kokoontuu Iisalmessa profeetta Elian kirkossa lauantaina 9.9. klo 10. Kerhossa leikitään, lauletaan ja askarellaan. Esikoulu- ja alakouluikäiset lapset, tervetuloa! Terveisin ohjaajat Anna-Mari ja Taru

Lasten kerho kokoontuu **Alapitkän evl. kirkossa** tiistaisin 19.9., 24.10. ja 21.11. klo 16.00-17.30. Kerhossa leikitään, lauletaan ja askarellaan. Ilmoittautumiset seurakunnan kansliaan viimeistään maanantaina 11.9. Esikoulu- ja alakouluikäiset lapset, tervetuloa!

Oletko kiinnostunut seurakunnan
perhe-, lapsi- ja nuorisotyöstä?

Tule kerhonohjaajaksi!

Seurakuntaamme on toivottu lasten kerhoja ja nuorten iltoja etenkin Lapinlahden – Alapitkän ja Iisalmen alueille. Kripariään ohittaneet nuoret ja kaiken ikäiset aikuiset kerhonohjaajat perehdytetään tehtäväänsä. Pidetystä kerhokokoumisesta voidaan maksaa myös pieni palkkio.

Nappasiko?? Ota yhteyttä kansliaan tai Tarja-kanttoriin maililla tarja.vainio@ort.fi ja kännyyn p. 040 590 5336

Iisalmen seurakunta

Piispa Arsenin ristisaatto kulki Alapitkällä Miettisen hovin pellon laitaa. Viitostietä pitkin huristelevilla autoilijoilla riitti ihmettelemistä.

Sitkeiden saatto

Piispa Arsenin ristisaattoon osallistujat olivat sitä mieltä, että suuresta marssista Kaikkien Pyhien Kirkosta Lapinlahdelta Alapitkän tsasounalle pitää tehdä jokavuotinen perinne. Tänä kesänä saatto pysähtyi Putroilla ja levähti molebenin ajaksi. Sitä ennen oli käyty pyhittämässä Anna, Päivi ja Risto Lappalaisen koti. Saatto eteni Pajujärven Mäntyrinteelle, jossa saattolaiset ruokailivat. Sen jälkeen kaikkein sitkeimmät vaeltajat marssivat vielä Alapitkälle. Kilometrejä kertyi parisenkymmentä.

ORTODOKSIAN LUENTOSARJA

Aika: ke 13.9. klo 17.30

Paikka: Pr. Elian kirkko, ehtoopalvelus

Leunto: Evakkokeskus

Luennoitsija: isä Johannes Hättinen

Aihe: aihe määräytyy myöhemmin (seurakuntien kiertokoulu)

Aika: ke 11.10. klo 17.30

Paikka: Pr. Elian kirkko, ehtoopalvelus

Luento: EvakkokeskusLuennoitsija: isä Timo Mäkirinta

Aihe: aihe määräytyy myöhemmin

(seurakuntien kiertokoulu)

Aika: ma 16.10. klo 18.30

Paikka: Evakkokeskus

Luennoitsija: KS Piispa Arseni

Aihe: Ikoni kirkollisen elämän näkyvänä osana

Aika: la 28.10. klo 10.00

Paikka: Kulttuurikeskus

Luennoitsija: KP Nikean metropoliitta Johannes

Aihe: Ihmisen sisäinen terveys uskon valossa

Aika: ti 31.10. klo 18.30

Paikka: Pr. Elian kirkko

Konsertti: Kirkkomusiikki ja kansanmusiikki Valamon lasten kuoro

Aika: 13.11. klo 18.30

Paikka: Evakkokeskus

Luennoitsija: KS piispa Arseni

Aihe: Ikonit – niiden sisältö ja symboliikka

Tule laulamaan kirkkoon!

Kirkkokuoro harjoittelee Iisalmessa ja Lapinlahdella. Lisätietoja Tarja-kanttorilta pyhäköissä ennen tai jälkeen jumalanpalvelusten tai sähköpostilla osoitteessa tarja.vainio@ort.fi ja puhelimella numerossa 040-590 5336.

Laulukausi 2006-07 käynnistyy syyskuun alussa. Laulamme pääsääntöisesti Iisalmessa keskiviikkoiltaisain 18.00-20.00 profeetta Elian kirkossa ja Lapinlahdella joka kuukauden viimeisen viikonvaihteen palveluksia edeltävänä tiistaina klo 18.30-20.00 Kaikkien pyhien kirkossa. Ensimmäiset kokoontumiset Iisalmessa 6.9. ja Lapinlahdella 19.9..

Tervetuloa kaikki nykyiset ja uudet laulajat!

EKUMEENINEN KUORO

kokoontuu ensimmäistä kertaa maanantaina 18.9.2006 klo 17.30-19.00 Monitoimitalolla Lapinlahdella. Ensimmäisellä kerralla sovitaan tulevista harjoitusajoista. Kuorossa lauletaan eri kirkkokuntien musiikkia, aloitamme ortodoksisella kirkkolaululla ja Siionin virsillä. Ohjaajina toimivat Päivi Lappalainen ja Siiri Järvilehto. Tervetuloa mukaan! Lisätietoja tarvittaessa Päiviltä p. 040 5209626.

Valamon lasten kuoron
KONSERTTI
ti 31.10.2006 klo 18.30
Pr. Elian kirkko

Valamon lasten kuorossa laulaa 7 Valamossa syntynyttä ja kasvanutta lasta ja nuorta Kuoron johtajan toimii Leena. Kuoro on esiintynyt monilla musiikkifestivaaleilla ja voittanut palkintoja. Kuoro esittää konsertissa sen ensimmäisessä osassa slaavilaista kirkkomusiikkia ja toisessa osassa slaavilaisia kansanlauluja.

Tervetuloa konserttiin, jollaista emme ole aiemmin Iisalmessa kokeneet!

JYVÄSKYLÄN
ORTODOKSIINEN
SEURAKUNTA
Rajakatu 39
40200 Jyväskylä
p. (014) 332 92 00

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, Rajakatu 39, Jyväskylä

Jumalanpalveluksien viikottaiset lisäykset ja muutokset voi katsoa netistä osoitteesta www.ort.fi.

Säännölliset palvelukset: Keskiviikkoisin ehtoopalvelus klo 17.30, lauantaisin vigilia klo 18, sunnuntaisin liturgia klo 10.

Palvelukset muina aikoina ja juhlina:

To 31.8. klo 18 lemmikkieläinten siunaus kirkon sisäpihalla. Pe 1.9. klo 9 liturgia (kirkkovuoden alku). Ke 13.9. klo 18 juhlagigilia (ristin ylentäminen). To 14.9. klo 9 liturgia (ristin ylentäminen) Su 1.10. klo 10 viitottu jumalanpalvelus Jumalan synnyttäjän juhlapäivänä Pe 20.10. klo 18 parastaasis (vainajien muistelu). Ma 23.10. klo 9 apostoli Jaakobin liturgia. Pe 3.11. klo 18 juhlagigilia. La 4.11. klo 9.30 litania vanhalla hautausmaalla, klo 10 juhlagigilia (Karjalan valistajat).

Karstulan tsasouna

To 7.9. klo 18 ehtoopalvelus ja praasniekka. Pe 8.9. klo 9 pieni vedenpyhitys ja juhlagigilia (Jumalansynnyttäjän syntymä). Su 8.10. klo 10 liturgia. Su 5.11. klo 10 liturgia.

Saarijärven tsasouna

Su 10.9. klo 10 liturgia. La 21.10. klo 9 liturgia (vainajien muistelu)

Suolahden tsasouna

La 9.9. klo 9 liturgia. Su 1.10. klo 10 liturgia. Ti 7.11. klo 18 ehtoopalvelus, litania ja praasniekka. Ke 8.11. klo 9 vedenpyhitys ja juhlagigilia (ylienkehi Mikael).

Viitasaaren tsasouna

Su 17.9. klo 10 liturgia. Su 15.10. klo 10 liturgia. Su 12.11. klo 10 liturgia.

Äänekosken tsasouna

Su 3.9. klo 10 liturgia. La 7.10. klo 9 liturgia. Ti 21.11. klo 9 juhlagigilia (Neitsyt Marian temppeleinkäynti)

Lievestuoreen rukoushuone

Su 24.9. klo 10 liturgia. La 14.10. klo 9 liturgia.

Pyhäkankaan leirikeskus

La 2.9. klo 18 vigilia
Su 3.9. klo 10 liturgia (jatkokristinoppileiri)

PYHIEN SERGEIN JA HERMANIN VELJESKUNTA

Jyväskylän Tiistaiseura
SYKSYN 2006 OHJELMA

12.9. Isä Aleksander Sarapik: Viron Kirkosta

Isä Aleksander on Viron Apostolisen-Oikeuskosken Kirkon kirkollishallituksen jäsen, Tallinnan Herran Kirkastumisen kirkon pappi ja ortodoksinen sotilaspappi.

26.9. Isä Aleksander Roszczenko: Opetuspuhe

Isä Aleksander on Jyväskylän seurakunnan II pappi.

10.10. Isä Markus Petsalo: Athos-vuoren luostareista

Isä Markus on Lappeenrannan ortodoksinen seurakunnan kirkkoherra.

24.10. Isä Matti Wallgrén: Serbian Kirkosta

Isä Matti on Vaasan ortodoksinen seurakunnan kirkkoherra

7.11. Isä Rauno Pietarinen: Seurakuntaelämästä

Isä Rauno on Ortodoksinen seminaarin opettaja ja Joensuun Pyhän apostoli Johannes Teologin kirkon pappi

21.11. Ohjelma ilmoitetaan myöhemmin

12.12. Isä Arto Leskinen: Joulun sanomasta. Isä Arto on Jyväskylän ortodoksinen seurakunnan kirkkoherra

Pyhiinvaellusmatka Valamoon ja Lintulaan

Lähtö 10.9. Äänekosken mh klo 11, Suolahti mh klo 11.15, Jyväskylän kirkko klo 12. Hinta vierasmajassa 70 euroa, hotellissa 90. Hinta sisältää matkan, majoituksen ja kaikki ateriat. Ilmoittautumiset virastoon 31.8. mennessä.

Katekumeeniipiiri alkaa seurakunnassa

Uusi katekumeeniipiiri alkaa 20.9. klo 17.30 toimitettavan ehtoopalveluksen jälkeen. Piiri kokoontuu joka toinen keskiviikko. Ensin on ehtoopalvelus kirkossa ja sitten kirkkoon liittyvien opetus kestää aina tunnin kerrallaan. Mukaan mahtuu vielä uusia osallistujia. Tervetuloa!

Jyväskylän seurakunta

Uusia työntekijöitä

Seurakuntamme saa 1.9. kaksi uutta työntekijää. Toiseksi papiksi on valittu isä Aleksander Roszczenko ja nuorisotoimenohjaajaksi on valittu Pirjo Härkönen. Toivotamme teidät molemmat lämpimästi tervetulleeksi seurakuntamme palvelukseen.

Kun kirkkovuosi alkaa 1.9. niin silloin toimitamme liturgian, johon osallistuu koko seurakunnan papisto ja henkilökunta. Kaikki luottamushenkilöt ja seurakuntalaiset ovat tervetulleita tähän palvelukseen. Rukouksella on hyvä aloittaa uusi kirkkovuosi.

Jo aikaisemmin olen esittänyt kiitokset edelliselle toiselle papille isä Matille ja tässä yhteydessä esitän lämpimät kiitokset seurakunnassa työnsä päättäneelle pitkäaikaiselle nuorisotoimenohjaaja Sirkka Jaamalainen-Lönnille.

Hän oli seurakuntamme palveluksessa reilut 21 vuotta. Tämä on miltei neljännesvuosisata ja se on pitkä aika seurakuntatyössä.

Varmasti nuoret ja iäkkäämmätkin seurakuntalaiset muistavat lämmöllä Sirkkan työpanosta ja se on ollut seurakunnalle hyödyksi ja iloksi sekä Jumalalle kunniaksi.

Seurakunnan elämä jatkuu täydellä työntekijäjoukolla syksyn toimintakauden pyörähtäessä käyntiin. Vietettävänä on Karstulan ja Suolahden praasniekat,

Valamon ja Lintulan matkat ja monenlaista jo vakiintunutta toimintaa. Kerhot jatkavat totuttuun tapaan. Uusien työntekijöiden myötä saamme myös uusia tuulahduksia seurakunnan arkiseen elämään.

Pyhän Athos-vuoren vanhus isä Paisios antaa meille hyviä, kulumattomia ohjeita elämäntillemme.

Isä Paisios sanoo: ”Joka suhtautuu kärsivällisesti ongelmiinsa ja pyytää niihin ratkaisua Jumalalta, saa nähdä Hänen antavan parhaat ratkaisut.”

Nykyisin olemme kuitenkin kaikki valitettavasti kovin kärsimättömiä. Kärsivällisyys ei miellytä

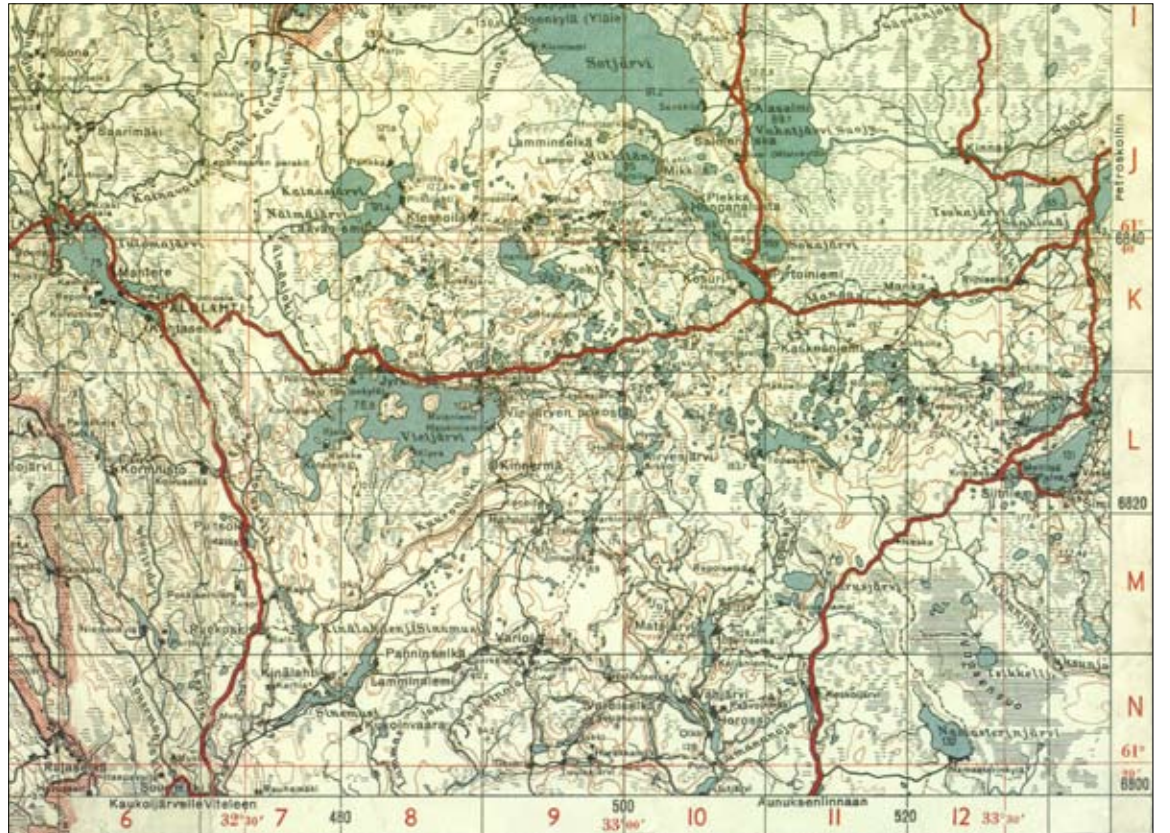
meitä ollenkaan. Kuitenkin Kristus vakuuttaa, että vain kärsivälliset ja kestävät perivät taivasten valtakunnan:

”... hyvään maahan pudonnut siemen tarkoittaa niitä, jotka sanana kuultuaan pysyvät siinä puhtain ja ehein sydämin ja kestävinä tuottavat satoa (Luuk 8:15), ja joka kestää loppuun asti, pelastuu. Kestäväisyysdelänne te voitatte omaksenne elämän (Luuk.21:19).”

”Jumala ei tahdo luotunsa kärsivän. Hän antaa kuitenkin koettelemuksia hänen täydellistymisekseen. Kun ihminen on tullut täydelliseksi, lakkaavat koettelemukset ja kiusauksetkin.”

”Meidän kristittyjen tulee rakastaa murheita eikä yrittää vapautua niistä, sillä murheet ovat välttämättömiä täydellistymiseksemme.”

ISÄ ARTO LESKINEN
KIRKKOHERRA

Näköispainos jatkosodan aikaisesta lentokartasta.

JYVÄSKYLÄN SEUDUN SUOJÄRVELÄISET RY

Tapaamiset vanhassa salissa torstaisin klo 18.00.

SYKSYN 2006 OHJELMA

28.09. Jutustelua aiheesta ”menneen kesän satoa”

26.10. Illan aiheena ”Wanhat kuvat”

Jyväskylän seudun suojärveläiset ovat painattaneen kaksi karttaa. Lisäksi on valmistunut näköispainos jatkosodan aikaisesta lentokartasta ”Raja-Karjala/Aunus”. Karttoja on rajoitettu määrä, saatavilla puheenjohtajalta sekä Viitasaaren Kymönkosken Ruokapuodista.

4.11. Karjalan valistajien juhla

23.11. Tarinailta

12.12. Kauden päätöstilaisuus

Puheenjohtaja Ari Peiponen, p. 040-756 12 41

Viitottu jumalanpalvelus Jyväskylän Ylösnousemuksen kirkossa 1.10. klo 10 Jumalan synnyttäjän suoje-luksen juhlapäivänä.

Jyväskyläläinen Koronis-kuoro etsii syksyllä 2006 riveihinsä ortodoksisesta kirkkomusiikista kiinnostuneita laulajia, erityisesti sopraanoita. Koronis harjoittelee noin joka toinen tai kolmas sunnuntai-iltapäivä. Uusien laulajien ei tarvitse kuulua ortodoksisen kirkkoon voidakseen laulaa kuorossa. Kysely lisää, soitele: kuoronjohtaja Sirpa Toivanen, puh. 040 5530 272.

NUORISOTYÖN KERHOT alkavat viikolla 37. Lisätietoja saat niistä seurakunnan nettisivuilta tai soittamalla suoraan seurakuntaan.

Alkutaival

Kirkkovoosi on alkanut taas kiertonsa. Takan on kesä helteineen ja tapahtumineen. Nyt suuntaamme kohti toimintojen alkamista uusien kirkollisten tapahtumien odotusta.

Seurakunnassamme koemme syksyn alkaessa joitakin henkilömuutoksia. Ari Koivunen on ollut pitkään poissa työkuvioista ja

näin jatkuu edelleenkin. Hänen paikkansa on ottanut Eero Hyvärinen. Päiväkerhon puolella Antti Räsänen muutti Tampereelle ja uutena aloittaa Liisa Tarvainen.

Syksyhän tuo vanhoja toimintoja uusin eväin seurakuntatyöhön. Joitakin uusia asioita saattaa löytyä kesän jälkeen otettaviksi mukaan toimintakenttään. Monilla piireillä

ja toimikunnilla on varmasti paljon mielenkiintoista tarjottavaa tulevan talven aikana meille.

Remonttityöt jatkuvat myös seurakunnan alueella. Nyt on vuorossa Pielaveden kirkon remontin suunnittelu ja toteutuksen pohdinta. Se on merkittävin hanke lähivuosina meillä. Toteutuksen on tehnyt mahdolliseksi testamentti sekä muutaman

osakkeen myynti. Näin rahoitus on saatu perusosiltaan kuntoon. Mikä tulee olemaan hankkeen lopullinen aikataulu, se selvinnee lopullisesti vasta ensi vuoden puolella.

Toivon, että meillä kaikilla olisi riittävästi intoa ja energiaa ottaa uusia haasteita vastaan nyt kirkkovooden alkaessa ja astua toimintoihin innolla mukaan. Seurakuntahan

on yhteisö, joka pyrkii tarjoamaan mahdollisimman monelle mahdollisimman monipuolisia toiminnan edellytyksiä. Meistä itsestämme sitten riippuu se kuinka mukaan lähdemme ja mitä sieltä itsellemme otamme.

Kaunista syksyn alkua teille kaikille toivottaen.

ISÄ MIKKO

Kesän matkoja

Tämä kesä on ollut todella hieno ajan käytön ja olemisen kannalta. Aurinkoa on saatu riittävästi ja lämpö on hellinyt meitä kaiken aikaa.

Kesällähän myös matkailaan mitä moninaisimmista syistä.

Pari ukkoakin teki matkaa tänä kesänä moottoripyörillään lähinnä Pohjois-Karjalan alueella.

Moottoripyörällä ajamisessa on autolla ajoon verrattuna sellainen piirre, että voi haistaa missä menee. Pyörän selässä istuen on jotenkin kiinteämmin osa sitä maisemaan missä ajaa, istuu ikään kuin maiseman keskellä eikä sen ulkopuolella.

Isät Timo ja Mikko aloittivat kierroksensa Lintulan luostarista. Siellä isien ajoasut herättivät sekä ihmetystä, että hilpeyttä. Olivathan isät kun piiloasuissa ajovarusteissaan. Artikkelin kuvan ottikin äiti Marina luostarin parkkialueelta matkan jatkuessa Valamoon ja siitä Pohjois-Karjalaan.

Lämpö helli ajajia jopa hikeen asti liikkeellä olemisesta huolimatta.

Matkalla oli mielenkiintoista kohdata puuikoniemien tekijöitä Ilomantsin

Hoilolassa. Siellä syntyi kauniita puuveistosikoneja eri puolajaisista hyvän ohjauksen alla.

Ajaessamme totesimme kuinka kaunis Suomen luonto kesällä onkaan ja kuinka hyviä ovat tiet, ajettiinpa Ilomantsin korpiteitä tai Itä-Suomen valtateitä.

Valtimollakin pistäydymme katsomassa miltä joitakin vuosia sitten vihitty kirkko näyttää. Totesimme kirkon kauniiksi uusien ikoniensa kanssa. Vanhatkin ikonit olivat siellä mukana antaen historiallista perspektiiviä rakennuksen ilmeeseen.

Kirkon ympärillä on hautausmaa, jossa isä Mikon sukulaisia lepää. Siellä kunnostimme yhden haudan, jossa isä Mikon kummisetä lepää ikiuntaan.

Moottoripyörällä ajaessaan saa kypärän sisällä rauhassa pohtia omia ajatuksiaan samalla kun nauttii ympäröivän luonnon kauneudesta ja aistii kaikki tuokset mitkä maisemassa leijuvat.

Meillä on oman kirkkomme piirissä monia mielenkiintoisia kohteita, joissa kesän aikana voi

Isät Mikko ja Timo pyörien päällä.

pistäytyä matkoillaan. Niissä voi sekä hiljentyä että havainnoida kuinka asiat kehittyvät eri seurakunnissa jälleenrakennuskauten pyhäkköjen

kunnostuksen osalta. Toivoisi, että nämä pyhäkköt täytyisivät jumalanpalveluksissa rukoilijoista, jotka jaksavat kantaa uskon liekkiä ja

rukouksen tulta meidän ja maailman puolesta.

ISÄ MIKKO

Opintokerhoja ja pyhiinvaelluksia

Tiistiseuramme aloittaa jo 22. toimintakauden. Kun isä Matti Sidoroff esitti vuoden 1985 kesällä, että eiköhän perusteta Vuorelaan tiistaiseura, olin silloin hyvin epäileväällä kannalla.

Tiistaiseura kuitenkin perustettiin. Perustamiskokouksessa oli tuolloin paikalla liki kaksikymmentä ihmistä. Se oli paljon enemmän kuin olin odottanut.

Toiminta lähti hyvin ripeästi liikkeelle. Seuran ensimmäisenä opinto-ohjaajana ja kaitsija toimi juuri syntyidean esittänyt isä Matti ja hänen jälkeensä vaimonsa Hilikka.

Heidän muutettua Joensuuhun vetovastuu jäi seuran puheenjohtajalle Klaudia Rissaselle.

Jossain vaiheessa muutamat seuran jäsenet jopa epäilivät, että

seuran toiminta hiipuu, sillä Sidoroffien muuton aikoihin muitakin seuran jäseniä muutti pois paikakunnalta.

Mutta toisin on käynyt. Seuran toiminta on tällä hetkellä hyvin monipuolista.

Toimimme opintokerhona, pidämme huolta Toivalan tsasounasta, järjestämme pyhiinvaellusmatkoja, joille osallistuu väkeä myös muista tiistaisuroista.

Tiistiseuramme aktiivisessa toiminnassa on mukana yli kymmenen jäsentä. Tosin se on kovin vähän, jos se suhteutetaan alueen väestöön.

Vuorelan-Toivalan alueella asuu yli sadassa osoitteessa seurakuntamme jäseniä. Toivottavasti yhä useampi tällä alueella asuva olisi

kiinnostunut tulemaan mukaan tiistaiseuramme toimintaa.

Olemme yrittäneet pitää kynnyksemme erittäin matalana, todellisuudessa sitä ei ole ollenkaan.

Tiistaiseurassa toimiminen on yksi mahdollisuus päästä lähemmäksi myös seurakuntaelämää ja siten rikastuttaa omaa hengellistä kasvualustaa.

Kaiken toiminnan päämääränä on kuitenkin oltava, myös tiistaiseuratyössä, kasvattaa seurakuntalaisia seurakunnan yhteyteen ja siten lähemmäksi Jumalan valtakuntaa.

Nykyisen johdattelijan terveisin

ISÄ LEO
PUH 0503437249

Syksy 2006

26.9. klo 18.30 syksyn työkauden aloitus OP:n kerhuhuone

7.10. tutustumismatka seurakunnan itäisen alueen pyhäkköihin, 10.10. klo 18.30 opintokokous OP:n kerhuhuone, 24.10. klo 18.30 opintokokous OP:n kerhuhuone, 7.11. klo 18.30 vuosikokous OP:n kerhuhuone, 21.11. klo 18.30 opintokokous OP:n kerhuhuone, 5.12. klo 18.30 opintokokous OP:n kerhuhuone, 19.12. klo 18.30 opintokokous OP:n kerhuhuone, 24.12. klo 15 joulun suuri ehtoopalvelus Toivalan tsasounalla.

Lisäksi joulun alla joulurauhan julistus Toivalan tsasounalla yhdessä ev.lut srk:n ja kylätoimikunnan kanssa. Aika ilmoitetaan myöhemmin.

Pyhiinvaellusmatka seurakunnan itäisen alueen pyhäkköihin 7.10.2006.

Lähtö- ja tuloaika ja matkareitti klo 8.00 lähtö Kuopiosta Karjalankatu 1 - Vuorela- Siilinjärvi- Nilsia- Juankoski- Luikonlahti-Tuusniemi-Vehmersalmi, jos sää sallii, -Kuopio n. klo 18

Retken aikana nautitaan lounas ja yksi kahvi/tee pieninen lisukkeineen. Mukaan tarvitsee omaa juotavaa ja naposteltavaa.

Retken aikana ainakin yksi jumalanpalvelus jossain pyhäkössä. Mukaan mahtuu 30 pyhiinvaeltajaa. Matkan hinta sisältäen mainitut tarjoukset 25-40 euroa riippuen lähtijöiden määrästä. Lisätietoja matkasta ja ilmoittautumisesta isä Leolle, puh 050 343 7249.

VIELÄ MAHTUU MUKAAN SEURAKUNNAN KERHOIHIN!

Päiväkerhot 3-5 vuotiaille:

Kuopiossa keskiviikkoisin ja torstaisin klo 9-11.30, alkaen 16.8.2006

Siilinjärvellä kerho aloitetaan, mikäli ilmoittautuneita tulee riittävästi.

Iltakerhot 6-12 vuotiaille:

Kuopiossa tiistaisin klo 18.-19.00, alkaen 5.9.2006

Siilinjärvellä joka toinen maanantai klo 18.-19.00 alkaen 4.9.2006

Pielaveden iltapäiväkerho koululaisille alkaa ke 6.9.2006 klo

14-16 Ristintuvalla.

Nuorten illat Kuopiossa

aloitetaan torstaina 7.9.2006 klo 18.-20.00

Perhekerho aloittaa Kuopiossa

maanantaina 21.8.2006. klo 10.-11.30

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:

kuopio.kerhot@ort.fi tai Lapsi- ja nuorisotyötoimisto (017) 288 2303, Liisa Taavitsainen p. 040 739 7402 ja Anniina Jauhiainen p. 045 6386719

KREIKANKIELINEN LITURGIA

28.10.2006 klo 10

Kuopion Pyhän Nikolaoksen katedraalissa, toimittaa isä Ioannis Lamproupoulos Ilomantsista.

28.10. on kreikkalaisille kansallispäivä, jota kutsutaan Oohi-päiväksi. Toisen maailmansodan syytyessä Kreikassa hallitsi kenraali Metaxas, joka oli kaapannut vallan muutamaa vuotta aiemmin. Metaxasin hallintokaudelta muistetaan päivä 28.10.1940, jolloin kenraali huudahti "ei" (kreikaksi "oohi") Mussolinille ja Italian liittolaisuudelle.

KUOPIOIN KSENIA-PIIRI

Luentopäivät ovat muuttuneet:

Syyskuu: ti 12.9. Suomen ekuumeenisen neuvoston pääsihteeri, isä Heikki Huttunen (Helsinki), "Onko kristillisellä kirkolla tulevaisuutta", obs! Puijon kirkko, Taivaanpankontie 3.

Lokakuu: to 05.10. Lehtori, rovasti Stefan Holm (Liperi), "Liturgia elämän keskipisteenä".

Marraskuu: to 16.11. Näyttelijä Kati Hannulan (Helsinki) monologi "Palavan tuohuksen kieli". Tekstit kirjailija Tito Collianderin kirjoista. Esityksen yhteydessä voi ostaa vapaaehtoisen ohjelmavihkosen 5e. Tuotto menee Lähetys ry:lle.

Joulukuu: Kansanedustaja Suvi-

Anne Siimes ja nunna Kristoduli, "Taivas alkaa maasta". Keskustelutilaisuuden päivämäärä ilmoitetaan myöhemmin ja siitä informoidaan internetissä, seuraavassa Soleassa, SS:n menovinkeissä ja srk:n ilmoitustaululla sekä sähköpostilla niille, jotka ovat jättäneet osoitetietonsa.

Luennot alkavat klo 18.30. Paikkana on Kuopion ort seurakuntasali, Snellmaninkatu 8, ellei toisin mainita!

Lisätietoja: Rauni Väinämö, 0500 414 637, venäjän kielellä myös Natalia Korte, 041 431 6395 Eeva Suhonen, 050 517 2137 eeva.suhonen@suomi24.fi Sirpa Okulov, 0500 946 601, sirpa.okulov@ort.fi

**«... ПО
ТЩАТЕЛЬНОМ
ИССЛЕДОВАНИИ
ВСЕГО СНАЧАЛА
И ПО ПОРЯДКУ»
(Луки. 1,3)**

Царствие Божие на земле – Тело Христово, одушевленное Духом Святым, – так сознает себя Церковь. Главное в истории Церкви – это то, как среди человечества созидалась новая жизнь, огонь которой возгорелся от Христа. История Церкви – это история того, как Церковь осуществляла свое назначение, того, как люди устроили себя в жилище Бога. То, чему посвятил свою проповедь и жизнь Спаситель, чему отдали свои труды святые последователи Христовы, – вот что составляет подлинную жизнь и историю Церкви». Эти слова из введения к книге священника Сергея Мансурова «Очерки из истории Церкви» очень точно определяют и нашу точку зрения на изучение предмета «История Церкви».

На собрании русскоязычного комитета приобщения Куопио было решено провести серию занятий по лекциям отца Александра Шемана «Исторический путь православия». Обзор данного труда будет проводить Филиппенков Владимир, как человек, имеющий философское преподавательское образование. В дальнейшем мы будем углублять свои знания по данному предмету, используя яркий и оригинальный труд отца Сергея Мансурова.

К сведению русскоязычных прихожан, для библиотеки прихода приобретены книги на русском языке религиозно – духовного содержания, такие, к примеру, как «Афонское приношение современному человеку», автор иеромонах Гавриил (Кранчук), «Современная практика православного благочестия», автор Пестов Н. Е., «Исторический путь православия», протоиерея Александра Шемана, «Искушение наших дней» и ряд других достойных внимания трудов. Приобретена также и детская литература.

Детский кружок «Родничок» начнет свою работу во второй половине сентября под руководством Саукконен Зои Дмитриевны. Для уточнения даты начала занятий с ней можно связаться по телефону (017) 262 – 30 – 77.

Отец Виктор Максимовский после Литургий на церковно-славянском языке будет продолжать один раз в месяц катехизаторские беседы. Добро пожаловать!

Наталья Корте, руководитель русскоязычного комитета при общине г. Куопио. Телефон – 041 431 63 95.

Владимир Филиппенков, лектор. Телефон – 040 844 81 95.

**ВИМЕИСИММÄТ ТИЕДОТ
NETTISIVULTA**

Seurakunnan nettisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/kuopio. Sivustoa päivitetään viikoittain ja niiltä löytyvät viimeisimmät uutiset ja tarhutummat, jumalanpalveluslistat, kuvat ja tiedot seurakunnan pyhäköistä, yhteystiedot, kuvat seurakunnan työntekijöistä, lasten ja nuorten sivu, sekä kuorojen omat sivut.

Jumalanpalvelukset syys-lokakuu 2006

Muutokset mahdollisia, niistä ilmoitetaan torstain Savon Sanomissa ja seurakunnan nettisivulla www.ort.fi/kuopio.

Keskinen alue:

Kuopion Pyhän Nikolaoksen katedraali: Säännölliset palvelukset katedraalissa ovat lauantaisin klo 18 vigilia ja sunnuntaisin klo 10 liturgia.

Syyskuu: 1.9. klo 9 liturgia, kirkkovuoden alku. 1.9. klo 22 panihida, esirukous Elina Karjalaisen sielun puolesta, taiteiden yö. 3.9. klo 10 liturgia, ekaluokkalaisten siunaaminen koulutielle. 6.9. klo 18 ehtoopalvelus. 7.9. klo 18 vigilia. 8.9. klo 9 liturgia, Neitsyt Marian syntymä. 9.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia. 13.9. klo 18 vigilia. 14.9. klo 9 liturgia, Ristin ylentäminen, toimittaa KP arkkipiispa Leo. 20.9. klo 18 akatistos. 27.9. klo 18 ehtoopalvelus.

Lokakuu: 1.10. klo 10 liturgia, Jumalansyntyttäjän suojelus. 4.10. klo 18 yleinen panihida. 11.10. klo 17.30 ehtoopalvelus, Kirkon kiertokoulu srk-salilla. 14.10. klo 10 slaavinkielinen liturgia. 18.10. klo 18 akatistos. 23.10. klo 9 Ar. Jaakobin liturgia. 25.10. klo 18 ehtoopalvelus. 28.10. klo 10 kreikankielinen liturgia.

Keskustalon kirkko, Karjalankatu 1, Kuopio:

Maanantaisin klo 8.45 kirkollishallituksen työviikon alkajaisrukoushetki.

Syyskuu: 24.8. klo 17 Jeesuksen rukous-palve-

PALVELUKSET

lus. 13.9. klo 7 liturgia. 21.9. klo 17 Jeesuksen rukous-palvelus. 27.9. klo 7 liturgia.

Lokakuu: 5.10. klo 17 Jeesuksen rukous -palvelus. 11.10. klo 7 liturgia. 19.10. klo 17 Jeesuksen rukous-palvelus. 25.10. klo 7 liturgia.

Läntinen alue:

Siilinjärven kirkko: *Syyskuu:* 1.9. klo 18 akatistos luomakunnalle. 9.9. klo 18 vigilia. 10.9. klo 10 liturgia. 27.9. klo 18 ehtoopalvelus. 30.9. klo 18 vigilia. *Lokakuu:* 1.10. klo 10 liturgia, Jumalansyntyttäjän suojelus, kirkkokahvit. 23.10. klo 10 Jaakobin liturgia. 25.10. klo 18 ehtoopalvelus.

Maaningan kirkko: *Syyskuu:* 1.9. klo 10 liturgia, kirkkovuoden alku. 20.9. klo 18 ehtoopalvelus.

Lokakuu: 7.10. klo 18 vigilia. 8.10. klo 10 liturgia. 18.10. klo 18 akatistos.

Pielaveden kirkko: (Milloin tiistaiseura kokoontuu, ehtoopalvelus on tiistaiseurapaikassa) *Syyskuu:* 2.9. klo 18 vigilia. 3.9. klo 10 liturgia. 7.9. klo 18 vigilia. 8.9. klo 9 liturgia, koululaisjumalanpalvelus, Neitsyt Marian syntymä. 19.9. klo 18 ehtoopalvelus. 23.9. klo 18 vigilia. 24.9. klo 10 liturgia. *Lokakuu:* 17.10. klo 18 ehtoopalvelus. 21.10. klo 18 vigilia. 22.10. klo 10 liturgia.

Keiteleen kirkko: (Milloin tiistaiseura kokoontuu, ehtoopalvelus on tiistaiseurapaikassa) *Syyskuu:* 16.9. klo 18 vigilia. 17.9. klo 10

liturgia. 26.9. klo 18 ehtoopalvelus. *Lokakuu:* 14.10. klo 18 vigilia.

15.10. klo 10 liturgia. 24.10. klo 18 ehtoopalvelus. 28.10. klo 18 vigilia. 29.10. klo 10 liturgia.

Haatalan tsasouna: *Syyskuu:* 13.9. klo 18 vigilia. 14.9. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia, Ristin ylentäminen.

Itäinen alue:

Juankosken kirkko: *Syyskuu:* 7.9. klo 17 vigilia. 8.9. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian syntymä. 30.9. klo 17 vigilia. *Lokakuu:* 1.10. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia, Pokrovan praasniekka. 21.10. klo 17 vigilia. 22.10. klo 10 liturgia.

Nilsin kirkko: *Syyskuu:* 9.9. klo 17 vigilia. 10.9. klo 10 liturgia. 23.9. klo 17 vigilia. 24.9. klo 10 liturgia. *Lokakuu:* 14.10. klo 17 vigilia. 15.10. klo 10 liturgia.

Tuusniemen kirkko: *Syyskuu:* 16.9. klo 17 vigilia. 17.9. klo 10 liturgia. *Lokakuu:* 7.10. klo 17 vigilia. 8.10. klo 10 liturgia.

Muuraveden tsasouna: *Syyskuu:* 2.9. klo 17 vigilia. 3.9. klo 10 liturgia.

Luikonlahden tsasouna: *Syyskuu:* 13.9. klo 17 vigilia. 14.9. klo 10 liturgia, Ristin ylentäminen. *Lokakuu:* 28.10. klo 17 vigilia. 29.10. klo 10 liturgia.

TIISTAISEURAT TOIMIVAT

KUOPION TIISTAISEURA

Kokoonnumme joka toinen tiistai klo 14.00-16.00. Muutokset ilmoitamme Savon Sanomissa. 12.9. aloitamme rukoushetkellä katedraalissa. 24.9. kirkkokahvit, meidän vuoro. 26.9. tiistaiseura. 10.10. tiistaiseura. 24.10. tiistaiseura. 7.11. piirakkatalkoot. 21.11. tiistaiseura. 6.12. itsenäisyyspäivä (temppelein juhla). 15.12. piirakkatalkoot. 16.12. perinteiset joulumyyjäiset.

KATEKUMEENI-KERHO

Kirkkovuoden alkaessa aloittaa myös Katekumeeni-kerho kokoontumisensa.

Kerho on tarkoitettu kaikille Ortodoksisuudesta kiinnostuneille, uusille ja vanhoille tutuille. Tarkoitus on tutustua Ortodoksisen Kirkon historiaan, teologiaan ja käytännön toimintaan ilman paineita, mukavassa seurassa.

Katekumeeni-kerho jatkaa istuntoja aina Pääsiäiseen asti. Ensimmäinen ilta on 14.09. kello 18 Pyhän Nikolaoksen katedraalissa

Jatkossa tapaamme, tuttuun tapaan, joka toinen torstai samaan aikaan joko seurakuntasalilla tai katedraalissa.

Tulevan syksyn ohjelma on vähän vanhan kertausta, mutta myös jotain uutta.

Aloitamme "vanhoille" katekumeeneille jatkoluokan, jonka kokoontumisesta ja ohjelmasta voisimme jutella ensimmäisenä kerhoiltana. Lisätietoja voi kysellä allekirjoittaneelta vaikka sähköisesti timo.hirvonen@ort.fi Kerho on avoin ihan kaikille, joten tervetuloa mukaan!

ТМО HIRVONEN

LÄNTINEN ALUE

Maaningan tiistaiseuran aloitus ma 28.8. klo 18.00.

Siilinjärven tiistaiseuran aloitus ti 5.9. klo 13.00.

Keiteleen tiistaiseuran aloitus ti 26.9. klo 18 Sirkka ja Raimo Issakaisella, seuraavat kokoontumiset 24.10. ja 21.11.

Käärmelähdän tiistaiseuran aloitus to 21.9. klo 18 Raakel ja Hannu Vahvaselällä, seuraavat kokoontumiset 26.10. ja 23.11. klo 18, paikka ilmoitetaan myöhemmin.

Pielaveden tiistaiseuran aloitus ti 19.9. klo 18.00 Ristintuvalla, kokoontumisen jälkeen johtokunnan kokous, kokoontumiset joka toinen tiistai, 7.-8.10. Valamon pyhiinvaellus, 10.12. joulujuhla.

**KUOROHARJOITUKSET
ALKAVAT:**

Siilinjärvellä 6.9. klo 16.30, Pielavedellä 14.9. klo 18.30.

LAULULEIRI

SIILINJÄRVELLÄ pe 15.9. klo 17 alkaen ja la 16.9. klo 10-15.

KIRKKOKAHVIT

KUOPION SEURAKUNTA-SALILLA:

24.9. Kuopion tiistaiseura. 1.10. Lähetystoimikunta. 8.10. Lapsi- ja nuorisotyö. 15.10. Konevitsan ystävät. 22.10. Kirkkokuoro. 29.10. Salmi-murgin.

Литургии на церковнославянском языке в **Свято-Никольском соборе Куопио, по адресу Серянкуту 7, будут совершены в субботу:** 9-го сентября в 10.00 часов 14-го октября в 10.00 часов с 9.15 ч. будет возможность исповедаться.

Добро пожаловать и до встречи! отец Андрей Тел. +358-500-57-25-26

ITÄINEN ALUE

Tiistaina 5.9. klo 18 kaikkien tiistaiseurojen yhteinen toimintakauden aloitus Tuusniemellä Unto Siilin kodissa.

Juankosken tiistaiseura ti 12.9., 3.10., 24.10 klo 13.

Nilsin tiistaiseura to 21.9. klo 13 ja 5.10. klo 12 (huom. aika).

Västinniemen tiistaiseura to 21.9., 5.10., 19.10 klo 18.

Kaavin tiistaiseura ke 27.9., 11.10., 25.10. klo 13.

Tuusniemen tiistaiseura to 28.9., 12.10., 26.10. klo 18.

**SIILINJÄRVEN
TIISTAISEURA**

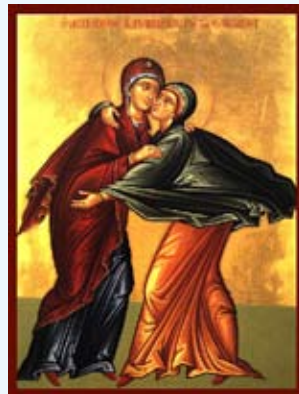
Syksy saapuu ja tiistaiseuratoiminta alkaa taas 5.9. klo 13 rukoushetkellä kirkossa. Tarkoitus on, että kaikki kerhot Siilinjärvellä kokoontuisivat tähän rukoushetkeen!

Kokoontumiset syyskaudella 2006:

5.9. klo 13 kirkossa, rukoushetki. 19.9. klo 13 tiistaiseura salilla. 1.10. kirkkokahvit liturgian jälkeen. 3.10. klo 13 salilla (luento). 12.10. hautausmaan siivoustalkoot alkaen klo 8. 17.10. klo 13 salilla. 31.10. klo 13 salilla. 14.11. klo 13 salilla. 28.11. klo 13. salilla. 8.12. piirakkatalkoot tilauksiin. 12.12. klo 13 salilla. 9.1.07 klo 13 joulujuhla salilla.

Tervetuloa kaikki mukaan, tuo ystäväsiikin! Kesä on ollut ihanan lämmin ja aurinkoinen, toivotavasti myös mekin olemme valoisalla mielellä ja jaksamme rukoilla isä Timon johdolla. Terveisin Ester.

KUOPION SEURAKUNNAN JUTUT JATKUVAT S. 11

YHTEYSTIEDOT

Kuopio ortodoksisen seurakunnan yhteystiedot:

Kuopion ortodoksinen seurakunta, Snellmaninkatu 8, 70100 Kuopio. *Virasto:* p. 017-2882 300, avoinna ma-pe klo 9-12 tai arkipäiville sattuvina ortodoksisen kirkon suurina juhlina klo 13-15. Fax: 017-2882 311, sähköposti: kuopio@ort.fi. Nettisivut: www.ort.fi/kuopio.

Kirkkoherra Mikko Kärki p. 0500-574 443, mikko.karki@ort.fi. *Virkatodistukset ja sukuseivitykset* numerosta 017-2882 300 Kuopion, Lieksan, Mikkelin, Rautalammin ja entisen Pielaveden ortodoksisen seurakuntien osalta.

Lapsi- ja nuorisotyötoimisto: 017-2882 303, sähköposti: kuopio.kerhot@ort.fi.

Seurakunnan kirjasto: Snellmaninkatu 8, avoinna maanantaisin klo 17-18 alkaen 18.9., käynti alaovesta.

Uusi yhteystieto: seurakunnan lapsi- ja nuorisotyöntekijä Liisa Taavitsainen p. 040-7397402, liisa.taavitsainen@ort.fi.

MIKKELIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Paavalinkatu 4
50130 MIKKELI
Puh./fax. (015) 213 352
S-posti: mikkeli@ort.fi

Kirkkoherra Johannes Hättinen, puh. 050 593 1383
Kanttori Pekka Hirvonen, puh. 050 565 9646
Vahtimestari Esko Kaikkonen, puh. 0400 364 137

Virasto avoinna ke klo 11 - 15

Virkatodistus- ja sukuselvitysasiat Kuopiosta puh.(017) 288 2300

JUMALANPALVELUKSET

MIKKELI, RIUTTALANHOVI

La 2.9. klo 18 Ehtoopalvelus slaaviksi

VISULAHDEN TSASOUNA

Ke 25.10. klo 10 Liturgia, toimittaa KP arkkipiispa Leo

MIKKELIN HAUTAUSMAAN TSASOUNA

La 28.10. klo 9 Yleinen panihida, tsasounan vuosijuhla

MIKKELIN KIRKKO, Paavalinkatu 4

Elokuu: To 31.8. klo 18 Akatistos luomakunnalle

Syyskuu: Pe 1.9. klo 9 Liturgia, kirkkovuoden alku, Su 3.9. klo 10 Liturgia (suomeksi ja slaaviksi), Ke 6.9 klo 9 Liturgia, Su 10.9. klo 10 Liturgia, Ke 13.9 klo 18 suuri ehtoopalvelus, jonka jälkeen kuutosten kiertokoulussa alustaa isä Elias Huurinainen

To 14.9. klo 9 Liturgia, Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin ylentäminen, La 16.9. klo 18 Vigilia, Su 17.9. klo 10 Liturgia, Ke 20.9. klo 9 Liturgia, La 30.9. klo 18 Vigilia

Lokakuu: Su 1.10. klo 9.30 Kolmas hetki, Su 1.10 klo 9.50 Liturgia, radiointi, Ke 4.10. klo 9 Liturgia, Ke 11.10 klo 9 Liturgia, Ke 18.10 klo 9 Liturgia, La 21.10. klo 18 Vigilia, Su 22.10 klo 10 Liturgia

Marraskuu: Ke 1.11. klo 9 Liturgia, Su 5.11. klo 10 Liturgia, Ti 7.11. klo 18 Vigilia, Ke 8.11. klo 9 Vedenpyhitys ja liturgia, kirkon vuosijuhla, Ke 15.11. klo 9 Liturgia, Ma 20.11. klo 18 Vigilia, Ti 21.11. klo 9 Liturgia, Jumalansyntyttäjän Neitseen Marian temppeleihin käyminen

PIEKSAMEN KIKKO

Vanha Mikkeliintie 18

Syyskuu: Pe 8.9. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, kirkon vuosijuhla, Su 24.9. klo 10 Liturgia

Lokakuu: La 14.10. klo 18 Vigilia, Su 15.10 klo 10 Liturgia

Marraskuu: La 4.11. klo 10 Liturgia, Karjalan valistajien juhla, Su 12.11. klo 10 Liturgia

JUVA

Ev.- lut. srk-talon takkahuone, Su 8.10. klo 10 Liturgia

KANGASNIEMI

Ev. - lut. srk-talon alasali, Su 29.10. klo 10 Liturgia

MÄNTYHARJU

Ev. - lut srk-talon vanha puoli, Su 19.11. klo 10 Liturgia

SYSMÄ

OP:n kerho huone

Su 12.11. klo 10 Liturgia

MIKKELIN TIISTAISEURA

Kokoukset srk-salissa, ma 25.9., 23.10 ja 20.11. klo 12.00.

PIEKSAMÄEN TIISTAISEURA

Tiistaisin klo 13, 5.9 Jekkisellä, Kivitie 2, Nenänpelto. 19.9. Häkkisellä, Vanha Jäppiläntie 5 A 7, 3.10. Saviniaisella, Keskuskatu 28, 24.10. Piiraisella, Kenttätie 5 - 7 A 5

MIKKELIN IKONIPIIRI

Ikonipiiri aloittaa uuden toimintakauden la 16.9. klo 10 Mikkelissä, srk-talossa, Paavalinkatu 4. Kaikki ikonimaalauksesta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan! Tiedustelut Airi Kuismala, puh. (015) 230 711 ja/tai Mirjam Nykänen, gsm. 040 538 4360.

KUOROT ALOITTAVAT! Tervetuloa laulamaan!

MIKKELIN KIRKKOKUORO Tiistai-iltaisain alkaen 12.9. klo 18 Mikkelin ort.seurakuntasali

PIEKSAMÄEN KIRKKOKUORO Joka toinen maanantai alkaen 18.9. klo 18 Pieksämäen ort.kirkko

MÄNTYHARJUN LAULURYHMÄ Alkaen ke 27.9. klo 14 ev.lut. srk:n takkahuone

SYSMÄN KUORO Alkaen ke 20.9. klo 17 Op:n kerho huone

Mikkelin seurakunta

Toini Piiraisen maan sisäinen pakolaisuus päättyi, kun hän palasi eläkepäivilleen Pieksämäelle.

Karjalaisella sitkeydellä eteenpäin

Libanonilaisten ja israelilaisten taistellessa Lähi-Idässä, monelle vielä elossa ollelle suomalaiselle evakolle nousee mieleen omat muistot ajasta, jolloin oli jätettävä koti ja kaikki omaisuus.

Karjalaiset evakotkin pakenivat henkensä kaupalla kotiseuduiltaan vieraaseen ympäristöön, vieraiden ihmisten ja toisen uskonnon keskelle.

Kotiseudulle jäivät silloin myös omat kirkot ja tsasounat, omat hautausmaat ja niiden rakkaat vainajat.

Useille ”umpiluterilaisille” paikkakunnille muutti karjalaisia ortodoksia evakkoja.

Evakkopaikkakunnilla ei useinkaan tiedetty mitään ortodoksisuudesta, ja jos jotain tiedettiin, se yhdistettiin väärällä tavalla venäläisyyteen, silloiseen viholliseen ja sodan toiseen osapuoleen.

Tällaiseen ympäristöön muutti myös **Toini Piirainen** Pieksämäelle, jonne asettui lukuisa joukko muitakin ortodokseja eri puolilta Karjalaa, muun muassa Salmista ja Harlusta.

Paikkakunnalla ei ollut ortodoksista pyhäntä ja alue kuului lähes sadan kilometrin päässä keskuspaikkaansa pitävään Mikkelin ortodoksiseen seurakuntaan, jossa ei myöskään ollut toimivaa kirkkoa, ainoastaan vanha raunioksi jätetty venäläinen sotilaskirkko, jossa palveluksia ei voinut enää toimittaa.

Mutta karjalaisella sitkeydellä niin Toini Piirainen kuin kaikki muutkin tuon ajan uudet pieksämäkeläiset – niin kauppalalaiset kuin maalaiskuntalaisetkin – alkoivat koota uskonnollisia toiveitaan ja halujaan toteuttamisen pohjattomaan astiaan, tarkoituksella tehdä totta mahdollisimman monesta toiveesta.

Melko pian 50-luvun alussa alkoivat niin jumalanpalvelukset Keskuskoulun kellarissa kuin seurakunnan tiistaiseuran toiminta ja alkoikin aktiivisena ja aikaan saavana.

Asioiden etenemistä helpotti sekin, että paikkakunnalle perustettiin vuonna 1954 valtakunnallisen Ortodoksisten Nuorten Liiton toimisto ja sitä varten hankittiin oma talo Alatalonkadulta.

Taloa isännöimään tuli alkuun reiluksi vuodeksi aktiivinen ortodoksinen vaikuttaja Erkki Piironen ja hänen jälkeensä toinenkin merkittävä tuon ajan ortodoksivaikuttaja Alvi Houtsonen.

Toini Piirainen muistaa hyvin, kun tuohon aikaan Pieksämäellä toimi aktiivisesti niin Sinapinsienkerho kuin varhaisnuortenkerho sekä tietyksi paikkakunnan oma kirkkokuoro.

Toini Piirainen sanookin, että aktiivinen toiminta oman kirkon ja seurakunnan piirissä auttoi ohittamaan ja lievitti tuskaa ja ikävää. Kokonaan se ei ole poistunut eikä poistukaan, mutta helpottanut se toki on. Yhteiset kokemukset, yhteinen tuska ja hätä sekä ortodoksinen yhteisöllisyys auttoivat toisuskoisten ja joskus jopa asiaa täysin ymmärtämättömien ihmisten ympäröimänä.

Pieksämäelläkin oli erilaisia vaihteita suhteissa luterilaiseen seurakuntaan. Toini Piirainen iloitsee nykyisistä hyvistä ja mutkattomista väleistä ortodoksien ja luterilaisten kesken. Enää ei tarvitse kyräillä eikä pelätä käännytystä, nyt voi täydellä sydämellä ja ilolla tehdä ristinmerkin ja rukoilla oman perinteensä mukaisesti missä vain.

Mutta tuo tie tähän on ollut pitkä ja ajoittain mäkinenkin. Ei pelkästään ympäröivän seudun vuoksi vaan ajoittain jopa oman seurakunnankin taholta.

Sadan kilometrin välimatka on ollut joillekin kirkonpalvelijoille liian pitkä matka kuljettavaksi ja palvelusten määrä jäi ajoittain vähäiseksi ja papin vierailut paikkakunnalle harvoiksi. Onneksi nuokin ajat ovat jääneet taakse ja nyt voivat myös pieksämäkeläiset ortodoksit saada kirkollisia palveluksiaan tarvittaessa ja riittävän usein. Asiaa ovat varmasti helpottaneet nykyiset kulkuneuvot ja parantuneet yhteydet

muutoinkin.

Nykyisinkin vielä tiistaiseuran puheenjohtajana toimiva lähes kahdeksankymppinen Toini Piirainen kantaa huolta nuorten ortodoksien osallistumisesta tai pitäisi kai sanoa, hieman huonosta osallistumisaktiiviteetista kirkon rientoihin.

Hän pohdiskelee, mitä Pieksämäellä voitaisiin tehdä asian korjaamiseksi.

Huoli taitaa olla yhteinen monille muillekin paikkakunnille ja siihen tulisi koko kirkkokunnan paneutua nopeasti ja tehokkaasti. Nuorille tulee tarjota mahdollisuuksia osallistua jokaisella paikkakunnalla esimerkiksi ONL:n toimintaan tukemalla sitä tarvittaessa taloudellisesti ja lähettämällä nuoria eri tilaisuuksiin. Myös nuorien saaminen kirkkoon jumalanpalveluksiin on otettava haasteena ja sen eteen on ponnistettava. Silti nuorten ortodoksien identiteetti ja ote omaan uskoonsa on pääasiassa hyvä, kiitos tehokkaan uskonnonopetuksen ja kristinoppikoulujen.

Toini Piirainen ei myöskään ole vielä hellittämässä vauhtiaan, ehkä askel on hieman hidastunut, mutta päämäärä ja tavoite ovat koko ajan pysyneet kirkkaina.

Muutaman vuoden ”sisäinen maanpakolaisuuskin” Etelä-Suomessa päättyi eläkepäivinä paluuseen omalle kotiseudulle Pieksämäelle, omien pariin ja talkootyöhön oman uskonnon, ortodoksisuuden eteenpäin viemiseksi. Toini Piirainen on meille kaikille ortodokseille esimerkki, josta kannattaa ottaa oppia. Muutoinkin meidän kaikkien tulee olla todella kiitollisia sille valtavalle rakennus- ja yhdistämistyölle, mitä nämä sukupolvet ovat pyyteettömästi tehneet.

Siinä on myös opiksi otettavaa meille kaikille, nykyiselle valmiille tottuneille, ”pullamössöihmisille”, joille toisen huomioon ottaminen ei ehkä aina ole se ensimmäinen mieleen tuleva asia.

RAUTALAMMIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
Nikolaoksentie 1, 77700 Rautalampi
puh. ja fax. (017) 288 2380
kirkkoherra p. (017) 288 2381
sähköposti: rautalampi@ort.fi
virkatodistukset ja väestörekisteriasiat p. (017) 288 2300

JUMALANPALVELUKSIA

Rautalampi, pyhän Nikolaoksen kirkko: Pe 1.9. klo 9.00 liturgia, kirkkovuoden alku. To 7.9. klo 18 vigilia, Neitsyt Marian syntymä. La 9.9. klo 18 vigilia. Ke 13.9. klo 18 vigilia, ristin ylentäminen. La 16.9. klo 18 vigilia. Su 17.9. klo 10 liturgia. La 30.9. klo 18 vigilia. La 7.10. klo 18 vigilia. Ke 11.10. klo 17.30 ehtoopalvelus ja kirkon kiertokoulu srk.salissa. Pe 20.10. klo 18 parastaasi. La 28.10. klo 18 vigilia. Su 29.10. klo 10 liturgia. La 4.11. klo 18 vigilia.

Suonenjoki, Kristuksen kirkastumisen tsasouna: La 2.9. klo 18 vigilia. Su 3.9. klo 10 liturgia. La 21.10. klo 18 vigilia. Su 22.10. klo 10 liturgia

Syvänniemi, pyhän ylienkei Mikaelin tsasouna: Su 24.9. klo 10.00 liturgia. Pe 3.11. klo 18 vigilia, Karjalan valistajat. La 4.11. klo 10 liturgia, Karttulan Karjalaisten juhla.

Tervo, pyhän profeetta Eliaan tsasouna: Pe 8.9. klo 10 liturgia, Neitsyt Marian syntymä. La 21.10. klo 10 liturgia, vainajien muisto.

Vesanto, pyhän Johannes Kastajan tsasouna: To 14.9. klo 10 liturgia, ristin ylentäminen. Su 5.11. klo 10 liturgia.

Konnevesi, srk.talon ryhmätila: Su 10.9. klo 10 liturgia.

Hankasalmi, Aseman srk.koti: Su 8.10. klo 10 liturgia.

Koipiniemi, koulu: Su 1.10. klo 10 liturgia, Pokrova.

TIISTAISEUROJA JA KERHOJA

Rautalammin Tiistaiseura; Ti 19.9. klo 13.00 srk.salissa
Suonenjoen Tiistaiseura; Ti 26.9. klo 13.00 tsasounan alasalissa
Vesannon Tiistaiseura; To 21.9. klo 12.00 tsasounalla
Karttulan Kerahmo; To 14.9. klo 18.30 tsasounalla
Tervon Tiistaiseura; Pe 8.9. klo 10 alkavan liturgian jälkeen tsasounalla

Naispiiri Nasti; Ti 5.9. klo 18.30 Kirjaston kivijalassa TM Sirpa Okulov kertoo kirjailija Tito Collianderista, ti 3.10. klo 18.30 srk.salissa
Naisten liikuntapiiri; Ma 4.9. klo 18.30 kokoonnumme srk.salille
Karjalan kielen piiri; Ke 20.9. klo 18.30 srk.salissa
Ukkokerho Santeri; Ke 27.9. klo 18.30 srk.salissa, saunakampeet mukaan!

Ikonipiiri; sovitun ohjelman mukaan

NIKOLAOS-KUORO

Kokoonnumme Syvänniemen ylienkei Mikaelin tsasounassa;
Ke 6.9. klo 18.00, ke 20.9. klo 18.00, ke 27.9. klo 18.00, ke 4.10. klo 18, ke 18.10 klo 18.00, to 26.10. klo 18.00, ke 1.11. klo 18.00

Rautalammin seurakunta Taas mennään!

Pitkän ja kauniin kesän jälkeen on kerrattava muistoja.

Meillä Rautalammin kesä alkaa aina Kevät-Miikkulan praasniekalla toukokuun lopulla. Viime keväänä praasniekasta nauhoitettiin pätkiä Kotimaan kasvot ohjelmasarjaan.

Ohjelma oli otsikoitu ”Ortodoksisuuden tähteillä”.

Olemme täällä kyllä aina tienneet, ettemme me elä kehityksen eturintamassa, mutta otsikointi oli loukkaava.

Uskallan väittää, että ortodoksisuus elää täällä vähenevistä voimavaroista huolimatta saman vahvan perinteen varassa kuin suurien kaupunkien kullattujen kupolien suojissakin.

Ei perinteen tai sen vaalimisen arvoa voi väheksyä väkimäärän

perusteella. Ohjelma jätti jälkeensä lievästi katkeran maun.

Toimittajan asenne ja juonnot olivat kuin eri maailmasta muun ohjelman kanssa.

Vesannon Johannes Kastaja, Tervon Ilja ja Suonenjoen Kristuksen kirkastumisen praasniekat vietettiin entiseen malliin.

Pidettiin leirejä, käytiin retkillä ja vaellettiin Lapissa; kaikkea tuon lyhyen kesän aikana. Tämä kesä jää mieleen omalta osaltani kolmen leirin kesänä, joista kaikki olivat erilaisia ja antoisia.

Yhdessäolo ja jumalanpalvelukset kantavat meitä kaikkia kohti syksyn arkista aherrusta. Aherruksesta tulikin mieleen seurakunnan tarkastus 10.-12.11.2006.

Vuorossa on jo neljäs tarkastus tässä tehtävässä. Olemme jo aloit-

taneet paikkojen kunnostamisen.

Syvänniemellä, pääkirkossa ja pappilatalossa on ”nurkkia siivottu” ja seinä maalattu paraatikuntoon. Nyt kun vielä saisimme tiistaiseurat, kerhot ja muut toiminnot vauhdilla käyntiin!

Jumalanpalveluksiin kaipaamme edelleenkin lisää väkeä. Ovet ovat auki! Ainainen kiireen ja menemisen pakon voi ainakin joskus vaihtaa hiljentymisen ja rauhoittumisen kokemukseen. Työt ja kiirekin jaksavat hetken odottaa.

Me olemme kääntäneet työelämän kiireen ja suorittamisen osaksi omaa vapaa-aikaammekin. Kyllä me tarvitsemme kaikki myös levon, rukouksen ja pyhittymisen kokemuksia.

Tavataan!

ISÄ TIMO

Kuutosten perheleirillä 11.-13.8.2006 oli 26-36 osanottajaa. Leirillä oli yhdessäoloa, saunomista, iltanuotiot, jumalanpalvelukset ja luentoja. Lapsille oli järjestetty kaitisjat ja ohjelmaa. Kuutosten järjestämä leiri oli osanottajille maksuton. Hyvin alkanutta ja tarpeelliseksi koettua toimintamuotoa varmasti jatketaan myös tulevaisuudessa. Mukana leirillä oli mm. PSHV:n toiminnanjohtaja Jaana Pössi. Leirin pappeina toimivat isät Toivo Palviainen ja Timo Mäkirinta. Isä Juha Pössi oli leirin kanttorina ja isä Onni Laakso palveluksia toimittamassa. Lämmin kiitos kaikille osanottajille.

Rautalammin seurakuntalaiset olivat tänä kesänä Lumipäällä. Seurakuntalaiset tekivät jo perinteeksi muodostuneen Saariselän vaelluksen.

Tiivistetyt seurakunnan tiedot

VARKAUDEN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA
KIRKKOHERRANVIRASTO avoinna ma. ke. pe 9 – 13
Relanderinkatu 5,
78200 VARKAUS
Puhelin (017) 2882 360
tekekopio (017) 2882 366
Sähköposti: varkaus@ort.fi

Pyhäköt:

Varkauden kirkko: Relanderinkatu 5
Pyhitetty Kristuksen Taivaaseenastumisen juhlan muistolle.
Isännöitsijä: avoinna
Vahtimestari: Jussi Immonen, puh. +358 443 720 700

Leppävirran rukoushuone: Rinnetie 9

Pyhitetty Pyhien Karjalan valistajien muistolle
isännöitsijä: Marjukka Levy, puh. + 358 405 693 670
Vahtimestari: Jussi Immonen, puh. +358 443 720 700

Savonlinnan rukoushuone: Erkonkatu 11

Pyhitetty Profeetta Sakariaan ja Vanhurskaan Elisabetin muistolle.
Isännöitsijä: Kaija Romppanen, puh. 050 3828 286
Vahtimestari: avoinna

Jumalanpalvelukset

VARKAUDEN KIRKKO Relanderinkatu 5

Syyskuu: La. 2. 9. klo. 18. Vigilia; Su. 3. 9. klo. 10. Liturgia; To. 7. 9. klo. 18. Vigilia; Pe. 8. 9. klo. 9. Liturgia; La. 9. 9. klo. 18. Vigilia; Ke. 13. 9. klo. 18. Vigilia; To. 14. 9. klo. 9. Liturgia. La. 16. 9. klo. 18. Vigilia; Su. 17. 9. Liturgia klo 10. ja Ortodoksia-piiri; La. 30. 9. klo. 18. Vigilia.

Lokakuu: Su. 1. 10. klo. 10. Liturgia; La. 7. 10. klo. 18. Vigilia; Ke. 11. 10. klo. 17.30 Ehtoopalvelus ja Kiertokoulu (i. Johannes Hättinen); La. 14. 10. klo. 18. Vigilia; La. 21. 10. klo. 18. Vigilia; Su. 22. 10. klo. 10. Liturgia;

Marraskuu: La. 4. 11. klo. 18. Vigilia; Su. 5. 11. klo. 10. Liturgia; La. 11. 11. klo. 18. Vigilia; La. 18. 11. klo. 18. Vigilia; Ma. 20. 11. klo. 18. Vigilia; Ke. 22. 11. klo. 17.30 Ehtoopalvelus ja Kiertokoulu (i. Timo Mäkirinta);

Joulukuu: La. 2. 12. klo. 18. Vigilia; Su. 3. 12. klo. 10. Liturgia; Ti. 5. 12. klo. 18. Vigilia; Ke. 6. 12. klo. 10. Liturgia ja Itsenäisyyspäivän rukouspalvelus; La. 9. 12. klo. 18. Vigilia; Ke. 13. 12. klo. 17.30 Ehtoopalvelus ja Kiertokoulu (i. Mikko Kärki); La. 16. 12. klo. 18. Vigilia; Su. 17. 12. klo. 10. Liturgia ja seurakunnan eri piirien yhteinen joulun esijuhla, ja syystoimintakauden päätös; La. 23. 12. klo. 18. Vigilia; Su. 24. 12. klo. 10. Liturgia, ja klo. 16. Suuri Ehtoopalvelus; Ma. 25. 12. klo. 8. Aamupalvelus ja Liturgia (Kristuksen syntymäjuhla); Su. 31. 12. klo. 22. Uudenvuoden rukouspalvelus.

LEPPÄVIRRAN RUKOUSHUONE Rinnetie 9

Syyskuu: Su. 10. 9. klo. 10. Liturgia, ja Tiistaiseurojen (Sorsakoski, Leppävirta) syystoimintakauden alkajaiset.

Lokakuu: Su. 8. 10. klo. 10. Liturgia.

Marraskuu: Pe. 3. 11. klo. 18. Vigilia; La. 4. 11. klo. 9. Liturgia (Karjalan valistajien yhteinen juhla). Su. 12. 11. klo. 10. Liturgia; Ti. 21. 11. klo. 9. Liturgia, (koululaispalvelus).

Joulukuu: Su. 10. 12. klo. 10. Liturgia; Su. 24. 12. klo. 13. Suuri Ehtoopalvelus; Ti. 26. 12. klo. 10. Liturgia.

SAVONLINNAN RUKOUSHUONE Erkonkatu 11

Syyskuu: Ma. 4. 9. klo. 18. Vigilia; Ti. 5. 9. klo. 9.30. Pieni vedenpyhitys ja Liturgia. (Rukoushuoneen praasniekkajuhla. Ke. 13. 9. klo. 18. Vigilia; To. 14. 9. klo. 9. Liturgia, koululaispalvelus.; La. 23. 9. klo. 18. Vigilia; Su. 24. 9. klo. 10. Liturgia.

Lokakuu: La. 7. 10. klo. 18. Vigilia; Su. 8. 10. klo. 10. Liturgia; Pe. 20. 10. klo. 18. Parastasis – palvelus; La. 28. 10. klo. 18. Vigilia; Su. 29. 10. klo. 10. Liturgia.

Marraskuu: La. 11. 11. klo. 18. Vigilia; Su. 12. 11. klo. 10. Liturgia; La. 18. 11. klo. 18. Vigilia, Su. 19. 11. klo. 10. Liturgia ja klo. 16. Sävelhartausta ev. lut. pikkukirkossa esiintyy Ilomantsin ortodoksinen kuoro Ma. 20. 11. klo. 18. Vigilia; Ti. 21. 11. klo. 9. Liturgia, La. 25. 11. klo. 18. Vigilia; Su. 26. 11. klo. 10. Liturgia.

Joulukuu: Ti. 5. 12. klo. 18. Vigilia; Ke. 6. 12. klo. 10. Liturgia ja Itsenäisyyspäivän rukouspalvelus; La. 30. 12. klo. 18. Vigilia; Su. 31. 12. klo. 10. Liturgia ja Uuden vuoden rukouspalvelus.

MUUALLA SEURAKUNNAN ALUEELLA:

Lokakuu: Su. 15. 10. klo. 10. Liturgia. Rantasalmi, ev. lut. Srk - talo. La. 21. 10. klo. 9. Vainajien muistoliturgia Kerimäki, ev. lut. talvi-kirkko.

Marraskuu: Su. 19. 11. klo. 10. Liturgia Heinävesi, Op:n kerhohuone.

Varkauden seurakunta

Rohkeutta, nöyryyttä, rakkautta ja alttiutta

Kuluneen kesän aikana aurinko on antanut valoa ja lämpöä kaikille. Ympäriillämme olevat ihmiset ovat saaneet nauttia ihanteellisista lomaviikoista.

He ovat tehneet erilaisia suunnitelmia kesälomien toteutumiseksi. Lepo ja latautuminen tulevaan työkauteen ovat virkistäneet.

Seurakunnissamme valmistaudutaan myös syyskauden toi-

mintapiirien ja kerhojen käynnistämiseen. Se merkitsee uusiin haasteisiin tarttumista perusteellisten suunnitelmien tekemistä ja niiden yhteisvastuullista toteuttamista erilaisissa harraste- ja toimintapiireissä.

Tässä työssä me tarvitsemme toinen toisemme tukea ja työpanosta. Mutta se ei yksin riitä. On otettava huomioon myös se apu, minkä me voimme saada Jumalalta.

Kaikissa toiminnoissamme me tarvitsemme Pyhien esirukouksia. Niiden kautta me saamme Jumalalta voimaa ja siunausta meille uskottujen tehtäviemme suorittamiseen.

Se vaatii meiltä rohkeutta, tadelista nöyryyttä, rakkautta ja alttiutta palvella lähimmäistämme Jumalan kuvana ja kaltaisena. Siunauksellista uutta kirkkovuotta toivottaen

ISÄ MARTTI

Savonlinnan kesä yhtä juhlaa

Oopperajuhlien aika – heinäkuu – on ollut Savonlinnan ortodokseille yhtä juhlaa jo useampana kesänä.

Kuluneen kesän aikana peräti kuuden peräkkäisen viikonlopun aikana on ollut mahdollisuus osallistua jumalanpalveluksiin profeetta Sakariaan ja vanhurskaan Elisabetin rukoushuoneessa, alkaen juhannuksen jälkeisestä sunnuntaista.

Kiitos tästä lankeaa sekä omalle papistolle – joka aloitti ja lopetti kauden – että vierailijoille.

Papistossamme on myös oopperan ystäviä, jotka olemme ”houkutel-

leet” järjestämään Savonlinnan-vierailunsa viikonvaihteen seutuville. Kaikki eivät tosin ole oopperalippua hankkineet, onhan kaupungissamme katseltavaa ja kuunneltavaa juhlien aikana muutenkin.

Samalla on haluttu tarjota oopperajuhlavieraille mahdollisuus osallistua ortodoksisiin jumalanpalveluksiin. Tieto näyttää joka kesä tavoittaneen myös muutamia ulkomaisia juhlavieraita.

Mutta ennen kaikkea palvelukset ovat tärkeitä meille itsellemme, täällä asuville ortodokseille. On

Luojan armoa, että myös talven aikana Savonlinnassa on voitu toimittaa jumalanpalveluksia jo kymmenkunta vuotta. Niin on vähitellen meille riviseurakuntalaisillekin selvinnyt kirkkovuoden rakenne ja mahdollisuus toteuttaa sitä omassa elämässä seurakunnan toimintaan tukeutuen. Voimme vain rukoilla, että Jumala lähettäisi pappeja ja kantoreita edelleenkin kirkkoherran ja kanttorin avuksi.

OITTI KOTAMO

TIISTAISEURAT

VARKAUDEN TIISTAISEURA VIRIKE

puh.johtaja Jouko Parviainen, puh. työ: 017 – 2 882 360, koti: 017 – 2 882 362

Kokoontuu joka toinen viikko tiistaisin klo 13. srk.-salissa seuraavasti: **Syyskuu:** Ti. 5. 9. Aloitamme tiistaiseuran syystoimintakauden retkellä Savonlinnan rukoushuoneen puuasniekka - tapahtumaan; Ti. 19. 9. kokoonnumme srk - salissa **Lokakuu:** 3. 10. ; 17. 10. ; 31. 10.

Poikkeuksellisista kokoontumisista ilmoitetaan Warkauden Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

LEPPÄVIRRAN TIISTAISEURA kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa

Puh.johtaja: Marjukka Levy, puh. 017 – 5 542 529

Syyskuu: 10. 9. klo. 10. Liturgian jälkeen Tiistaiseuran syystoimintakauden alkajaiset Leppävirran rukoushuoneessa.

Lokakuu: Kokoontumisesta ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa

lehdissä Poikkeuksellisista kokoontumisista ilmoitetaan Soisalon Seutu- Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

SORSAKOSKEN TIISTAISEURA kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa

Puh.johtaja: Silja Majuri, puh. 017 – 5 543 493

Syyskuu: Su. 10. 9. klo. 10. Liturgian jälkeen Tiistaiseuran syystoimintakauden alkajaiset Leppävirran rukoushuoneessa.

Lokakuu: Kokoontumisista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä

Poikkeuksellisista kokoontumisista ilmoitetaan Soisalon Seutu- Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

VILJOLAHDEN TIISTAISEURA kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa jäsenten kodeissa

Puh. johtaja: Yrjö Seppä, **Syyskuu:** Ti. 5. 9. Aloitamme tiistaiseuran syystoimintakauden retkellä Savonlinnan rukoushuoneen puas-

niekka – tapahtumaan. **Loka- ja marraskuu:** Kokoontumisista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä Poikkeuksellisista kokoontumisista ilmoitetaan Warkauden Lehden kirkollisissa ilmoituksissa

SAVONLINNAN TIISTAISEURA Puh. johtaja: Helena Kettu, puh. 050 – 3 682 212

Kokoontuu joka toinen viikko klo 17. srk.-salissa

Elokuu: Ti. 29. 8. klo. 17.00 IX hetken palvelus rukoushuoneessa ja luento: ”Liturgisen vuorokauden kierto” i. Martti Päivinen.

Syyskuu: Ti. 5. 9. klo. 9. Vanhurskaiden Sakariaan ja Elisabetin juhla (Praasniekka). Ti. 12. 9. klo. 17. Ehtoopalvelus ja luento: ”Ehtoopalveluksen rakenne ja historia, i. Leo Iltola; Ti. 26. 9. klo. 18. Luento: ”Luomuruokaa”, i. Pekka Jyrkinen.

Lokakuu: Ti. 10. 10. klo. 17. ; Ti. 24. 10. klo. 17. Vladimir Sokratilin luento; Muutoksista ilmoitetaan ITÄ-SAVO – lehden kirkollisissa ilmoituksissa

VARKAUDEN KIRKKOKUORO

Kuoroharjoitukset tiistaisin klo 18. srk.-salissa seuraavasti: Ti. 5. 9.; Ti. 19. 9.; Ti. 26. 9. Ti. 3. 10.; Ti. 10. 10.; Ti. 17. 10.; Ti. 24. 10.; Ti. 31. 10. Ti. 7. 11.; Ti. 14. 11.; Ti. 21. 11.; Ti. 28. 11. Ti. 12. 12.; Ti. 19. 12.

Harjoitusten lisäksi kuorolaiset osallistuvat toimitettaviin jumalanpalveluksiin Varkaudessa ja Leppävirralla.

SAVONLINNAN KIRKKOKUORO

Kuoroharjoitukset keskiviikkoisin klo 17.30. srk.-salissa seuraavasti: Ke. 20. 9. Ke. 4. 10.; Ke. 18. 10. Ke. 1. 11.; Ke. 15. 11.; Ke. 29. 11.; Ke. 20. 12.

Muista kuoroharjoituksista ja muutoksista ilmoitetaan myöhemmin paikallisissa lehdissä

Harjoitusten lisäksi kuorolaiset osallistuvat toimitettaviin jumalanpalveluksiin.

*Sävelhartaus
Savonlinnan ev. lut.
pikkukirkossa
su 19.11. klo 16*

Ilomantsin ortodoksinen kuoro, kuoroa johtaa Maria Verikov.
Kuoro laulaa lauaintaina vigilian ja sunnuntaina liturgian ortodoksisella rukoushuoneella.

Kultaisen iän leiriläiset yhteiskuvassa Lintulan luostarin pihamaalla. (Kuva: Maidare Veneranta)

Kultaisen iän leiriläiset Valamossa

Kuutosten diakoniatoimikuntien yhteisenä ponnistuksena järjestettiin jo toisena peräkkäisenä kesänä kultaiseen ikään ehtineille oma leiri 15.-16.7 Valamossa Heinävedellä.

Yhteisten tapahtumien järjestämisessä on noudatettu vuorotteluperiaatetta. Niinpä tämän kesän leirien järjestämisvuorossa oli Rautalammin ort.seurakunnan diakoniatoimikunta.

Eri seurakunnista vanhuksia huoltajineen kokoontui leirille kolmen kymmentä innokasta leiriläistä. Yhdessä saimme kokea kuinka oivallinen paikka luostari on juuri tämänkaltaisten tapahtumien pitopaikkana.

Kaikki tarpeellinen on lähellä ja ylimääräinen hyvänä korvaamaton luostarin henki.

Tämänkertainen ohjelma tutustutti leiriläiset monipuolisesti luostarielämään ennen ja nyt.

Mielenkiintoisen opastetun luostarikierroksen ja diaesityksen

jälkeen saimme munkki-diakoni Aleksanterin kertomana kuulla ja keskustella kutsumuksesta munkkeuteen ja elämästä luostarissa.

Huumoripitoinen esitys todisti, ettei munkin kilvoitus luostarissa ole tiukkapipoista puurtamista, vaan elämänmyönteistä aherrusta kilvoitus ja kuuliaisuustehtävissä.

Leirin aikana saimme kuulla ylimääräisenä hyvänä lauluterveydyksen Laatokan Konevitsasta, Konevitsakvartetin esitysten muodossa.

Myös leiriläiset itse pääsivät laulamaan. Yhdessä satunnaisen matkaaajien kanssa leiriläisistä muodostettiin kultaisen iän kuoro allekirjoittaneen johdolla. Kuoro lauloikin ansiokkaasti vigilia- ja liturgiapalvelukset.

Sunnuntaina liturgian ja ruokailun jälkeen olikin jo paluumatka edessä, mutta ei vielä suoraan kotia kohtaan, vaan luostarin hautausmaan ja Lintulan luostarin kautta. Lintulassa

saimme tutustua luostarin vaiheisiin ja kuulla luostarin kuulumisista igumenia Marinan kertomana. Vielä yhteinen kahvitilaisuus luostarissa, viimeiset ostokset ja yhteinen leirikuva luostarin myymälän edessä ja haikkein mielin matka kohti kotia alkoi.

Suuri kiitos leiriläisten puolesta järjestäjille: Rautalammin diakoniatoimikunnan puheenjohtaja Tarja Jetsoselle ja sihteeri Sade Tuoviselle sekä Valamon kansanopiston kursisihteeri Pirjo Aflehtille sekä kaikille huoltajille, jotka toitte vanhukset leirille ja huolehditte heistä leirin aikana.

Kultaisen iän leirin yhteinen kokemus antoi intoa ja uskoa jatkaa alkanutta arvokasta työtä, tässäkin muodossa, seurakuntiemme vanhus-ten hyväksi.

I. PEKKA HIRVONEN

Kuivan kesän jälkeen

Viimeiset punaherukat talteen. Niihin tiivistyy kesän runsaus: kirkas väri, uhkea pyöreys sormien koskea. Ei ihme, että vanha nimi on viinimarja. Pohjoisen asukkaana kuvitelma makean viinin raaka-aineesta.

Kuin olisi kuivan kesän viimeinen ilta. Pitkään odotetut pilvet kerääntyvät taivaanrannalla murjottaen kuin murrosikäiset. Maa on kuivunut kovaksi, ruoho palanut kellertäväksi. Jopa nokkoset ja hyökäyskaluinen jättipalsami näyttävät nuutuvan. Mutta juolavehänä vihertää kuten aina ja puiden lehdistö humisee kärsivällisenä.

Sanotaan, että tämä on kuivin kesä sataan vuoteen. Järvien pinta on laskenut, kaivoissa vesi alenee uhkaavasti. Jos ei sada, niin kohta ruvetaan viemään vettä tankkiautoilla kylille.

Silti jatkuva auringonpaiste ja lämpö ovat hyväileet lomalaista. Antautuminen kesän havainnointiin, arjen pienten asioiden toimittelu ilman kiirettä, ilman suorituspainetta.

Pihan ruoho on leikkattava.. Miten kurpitsat kasvavat, pitää varmasti kastella, samoin ruukuissa kasvavat pavut. Onpa hyvä pyykinkuivausilma. Ainoa pionini kukkii, raskin taittaa yhden kukan sisälle maljakkoon. Vieraita tulossa, teenpä pinaattipiirakan ja otan siihen pihalta lipstickkaa mausteeksi.

LEENA ORRO

...JATKOA KUOPION SIVUILTA S. 7

Laki suojaa opetusta

Kesäloma on taas vierähtänyt ja uusi lukukausi alkanut. Syksyn aikana ilmestyy taas muutama uusi oppikirjakin opetuksen tueksi.

Vanhempien velvollisuus on seurata lastensa kouluasioita. On hyvä pitää mielessä seuraava nyrkkisääntö: ortodoksinen uskonto on lain edessä samassa asemassa kuin evankelisluterilainen uskontokin.

Opetusta on annettava täysimääräisesti opetussuunnitelman mukaan ilman että asialla mitenkään vaivataan tai yritetään painostaa vanhempia. Opetuksen antajalla on oltava myös asianmukainen koulutus. Jos jotain epäselvyyksiä ilmenee, ottakaa yhteyttä. Kuopion alueella asiat ovat pääsääntöisesti hyvin.

Sovitut tapahtumat perusopetuksen oppilaille:

Koulutulokkaat kutsutaan siunattavaksi Kuopion katedraaliin sunnuntaina 3.9.2006. Siunaus-

rukous luetaan liturgian loppuksi. Lapsille annetaan myös pienet matkaikonit.

Kuopion yläkoulu tekee retken Lintulan luostariin. Retki voidaan toteuttaa myös vaihtoehtoisesti toukokuussa 2007. Retkiin liittyy jumalanpalvelus.

Lokakuu: Vanhempainilta ort oppilaiden huoltajille srk:n tiloissa torstaina 12.10.2006 klo 18.

Maaliskuu: Huoltajat lapsineen kutsutaan paastojumalanpalvelukseen viikolla 8. Mahdollisuus tapaamiseen palveluksen jälkeen.

Huhtikuu: Kuopion alakoulun oppilailla on liturgia ja pääsiäisjuhla kirkkaalla viikolla (eli toisen pääsiäispäivän jälkeinen viikko).

SIRPA OKULOV
P 0500 946 601
SIRPA.OKULOV@ORT.FI

Tuusniemen alakoulu kävi tutustumassa Valamon kirkkoon viime keväänä.

Liisa tuli töihin

Terve!

Kuopion Lapsi- ja nuorisotyötoimistolla tapahtuu taas!

Minä olen Liisa Taavitsainen ja hääraan uutena lapsi- ja nuorisotyöntekijänä Räsänen Antti siirryttyä muihin tehtäviin. Olen kotoisin Suonenjoelta ja opintoni suoritin Joensuussa, humanistisessa ammattikorkeakoulussa, josta valmistuin viime keväänä yhteisöpedagogiksi.

Aiemppaa työkokemusta minulla on reilusti päiväkodeista ja koulusta, mutta tähän työhön päädyin Joensuun ortodoksinen seurakunnan ja Ortodoksisen nuorten liiton kautta.

Nyt on kaikki tässä työssä vielä uutta ja ihmeellistä ja syksy kuluuikin mukavasti uusia työasioita opetellessa ja uusiin lapsiin sekä nuoriin tutustussa. Minua

ja Anniinaa saa kernaasti tulla moikkaamaan tänne toimistolle! Kuulemisiin ja näkemisiin! Syksyn tuoksuisin terveisin:

LIISA

Ksenia-Eeva aloitti yrittäjänä

Kuopiolaisille Ksenia-piiristä tuttu Eeva Suhonen aloitti hoivapalveluyrittäjänä.

Hänen yrityksensä Arkia Hoivapalvelut ei kuitenkaan ole ihan tavallinen alan yritys.

Eeva Suhonen liittyy pyydettäessä asiakaskäyntiin hengellisen aspektin. Hänen vierailunsa asiakkaan luona voi alkaa vaikkapa rukousresitaatiolla.

Kuvassa Eeva Suhonen toisen kseniapiiriläisen Ester Bombinin luona.

Jo muutaman vuoden ajan olemme Kuutosissa järjestäneet KIERTOKOULUA sunnuntaisin liturgian yhteydessä. Monista syistä olemme usein joutuneet muuttamaan jo sovittuja ajankohtia. Tulevasta syksystä alkaen KIERTOKOULU siirtyy **keski viikkoiltaan** ja liittyy aina klo 17.30 pidettävään ehtoopalvelukseen. Tulevan syksyn aikataulu on seuraava:

Aika	Iisalmessa	Jyväskylässä	Kuopiossa	Mikkelissä	Rautalammilla	Varkaudessa
10.10.	Rautalampi	Varkaus	Iisalmi	Jyväskylä	Kuopio	Mikkeli
22.11.	Varkaus	Iisalmi	Jyväskylä	Kuopio	Mikkeli	Rautalampi
13.12.	Mikkeli	Rautalampi	Varkaus	Iisalmi	Jyväskylä	Kuopio

Kuopiossa kevään ortodoksiset ylioppilaat saivat diakoniatoimikunnalta perinteiset lakkirahansa. MONIA VUOSIA!

Дорогие друзья!

В приходах гг. Куопио и Миккели проводятся на русском языке регулярные встречи, посвященные основам православной христианской веры и жизни. На встречах мы вместе учимся читать и понимать Священное писание, познаем опыт личной и церковной молитвы, знакомимся с традициями церкви, размышляем о путях жизни современного человека, ищущего Бога. Мы приглашаем принять участие в наших беседах всех – и тех, кто уже нашел личный путь к Богу и в Церковь, и тех, кто еще находится перед выбором в своей духовной жизни.

Ждем вас на наших встречах

в г. Куопио в приходском зале при храме святителя Николая (Snellmaninkatu 8) вторую субботу каждого месяца после литургии на русском языке. Начало литургий в 10.00, начало встреч ок. 12.00.

в г. Миккели в приходском зале при храме архангела Михаила (Paavalinkatu 4) вторую пятницу каждого месяца в 17.00.

По всем вопросам вы можете обращаться к священнику Виктору Максимовскому (т. 050 461 73 81; e-mail: viktor.maksimovskiy@ort.fi)

Новогоднее размышление о почитании Богородицы

Если хронологической основой церковного года считать круг Двенадцатых праздников, т.е. двенадцати самых значительных (после праздника Пасхи) воспоминаний в православном христианском богослужении, то его началом будет Рождество Пресвятой Богородицы, совершаемое 8 сентября, а завершит его Успение Богородицы (15 августа). Годичный цикл нашего богослужения, ориентирующийся на события земной жизни Христа как на главный центр, начинается и заканчивается тем не менее воспоминаниями, связанными с Богородицей. Причем, как известно, Евангелия, будучи совсем не мемуарными текстами, ничего не говорят нам ни о рождении Марии, ни сколько-нибудь подробно о ее жизни, и мы опираемся на другие христианские или околохристианские источники, празднуя Рождество, или Введение во Храм, или Успение Марии. Тем не менее для нас эти события жизни церкви сохраняют свою важность и значимость духовных воспоминаний, открывающих возможность и призывающих нас как их участ-

ников полноценно, ответственно и свободно входить в Священную историю, воспринимать действие Божье как то, что лично касается нас самих, а не как только то, что происходило когда-то с некоторыми Его избранными.

Празднование христианской церковью Рождества Пресвятой Богородицы обязано своим происхождением апокрифическому тексту второй половины II в., который сейчас принято называть Протоэвангелием Иакова. Канонические Евангелия, как уже было указано, почти ничего не говорят о личности Марии. Но поскольку христиане первых веков столкнулись с проблемой защиты перед иудеями и язычниками своей веры в Иисуса как в Мессию, Христа, Божьего Помазанника и Спасителя мира, им пришлось еще и отвечать на вопросы и дискредитирующие Иисуса и Его Матерь нападки со стороны внешнего мира. Так появлялись устные рассказы и легенды о Богородице, которые затем часто оформлялись в тексты, озаглавленные именами апостолов или учителей церкви. И хотя эти легенды не становились общепринятым основанием веры церкви в силу их явного тяготения к сказочности, тем не менее

популярность их в среде христиан росла. Возможно, благодаря именно этой популярности богородичные праздники, наряду с т. наз. «господскими», т.е. праздниками, посвященными событиям земной жизни Господа, образовали впоследствии основу годичного праздничного цикла, стали неотъемлемым элементом новозаветного культа. Таким образом, в традиции христианской церкви, в предании как в едином духе и образе жизни народа Божьего происходило как бы «восполнение» Писания. Но, не терпя никакого разрыва с Евангелием, вся наша традиция сосредоточена на образе Христа, «начальника и совершителя веры» (Евр 12:2). Почитание же и празднование памяти святых и, прежде всего, Богородицы является для нас исповеданием принятия всего, что творил и продолжает творить Бог в истории, и открытости всем, через кого Он совершает Свой промысел о человеке.

Богородица есть та, кто явил перед Богом всю чистоту, простоту и кротость сердца и в этом своем сердце вместил Божие Слово самым полным и совершенным образом, насколько это возможно человеку. Она – величайший дар Божий человеку, открывающий

всем нам пример верности и доверия, чистоты и милости, смирения перед лицом величия Откровения Божьего и дерзновения в принятии своего призвания. В то же самое время она и дар, который человечество приносит своему Богу как жертву примирения и покорности Его воле. Поэтому она является для нас образом самой Церкви, Невесты Агнца-Христа, взыскующей полного общения со своим Женихом. Не случайно Богородица часто изображается на иконах с элементами епископского облачения, как ходатаица и покровительница церкви, как та, кто несет основное служение предстояния за всю церковь перед престолом Божиим. Мы обращаемся к ней с молитвенными прошениями о заступничестве и помощи нам как к Госпоже, Царице и Матери, но и как к старшей Сестре нашей, открывшей Богу и всякому человеку свое любящее сердце. В приобщении этому Сердцу, этому подвигу веры и любви к Богу и человеку и осуществится наше истинное почитание Богородицы.

СВЯЩЕННИК
ВИКТОР МАКСИМОВСКИЙ

Eduskunta 100 v Athos -näyttely

Bussimatka pe 15.9. Helsinkiin Eduskunta, Pikkuparlamentti, lounas, Athos-näyttely taidemuseossa

Lähtö: klo 5 Iisalmi, klo 6 Kuopio, klo 7 Varkaus, klo 8 Mikkeli. Paluu illalla.

Tied. ja ilm. ti 12.9. mennessä puh. 040 747 5200

Matkalle kutsuu kansanedustaja Kari Kärkkäinen

www.kd.fi
www.karkkainen.net

Ystävämme Elina pääsi vihdoinkin tuonilmaisiiin levollisesti ja rauhallisesti. Muistojuhlaa tullaan viettämään Kuopion mus. keskuksessa myöhemmin syksyllä. Kukkien ja adressien asemasta Hän toivoi muistamisen ohjautuvan SKR:n P-S:n rahastoon perustettuun Elina Karjalaisen nimikkorahastoon nuorten kirjailijoiden hyväksi. Nordea 159630-9102.

ARKIA-hoivapalvelut järjestää 16.09.06 päivätreenin Athos-näyttelyyn Helsinkiin

Matkan hinta 65 Eur/ hlö sis. alv edellyttää vähintään 25 osallistujaa), Hintaan sisältyy: bussimatkat Siilinjärveltä/Kuopiosta Helsinkiin meno/paluu, pääsymaksut Tennispalatsin taidemuseon Athos näyttelyyn, opastus taidemuseossa, ryhmällä on oma opas

Aikataulu: Siilinjärvi matkahuolto klo 6, Kuopio ort.srk./ Snellmanninkatu klo 6.30, Helsingissä n. 13.30, Opastus Athos näyttelyyn klo 14-15, Paluu lähtee Helsingistä klo 16, Kuopiossa/Siilinjärvellä n. klo 23-23.30.

Pysähdymme mennessä Kuortin ABC-asemalla, siellä mahdollisuus lounaaseen. Paluumatkalla tauko Heinolan Tähtihovissa. Taidemuseossa on myös kahviloita ja mahdollisuus virkistytymiseen. Omia eväitä voi ottaa myös mukaan.

Varaukset/ HUOM! 8.9.mennessä! Eeva Suhonen, Arkia hoivapalvelut Puh 050 517 2137, eeva.suhonen@suomi24.fi

Radio ja tv

TELEVISIOSSA

Su 8.10. Vaasa, TV1 klo 10-12 Pyhän Nikolaoksen kirkon 140-vuotisjuhlijumalanpalvelus

RADIOSSA

Su 3.9. Liturgia, klo 11-12 Kajaani, Kristuksen kirkastumisen kirkko

Su 17.9. Liturgia, klo 11-12 Espoo, Pyhän Herman Alaskalaisen kirkko

Su 1.10. Liturgia, klo 11-12 Mikkeli, pyhän Ylienkeleli Mikaelin kirkko

Su 15.10. Liturgia, klo 11-12 Tampere, p.Aleksanteri Nevalaisen ja pyhän Nikolaoksen kirkko

Su 29.10. Liturgia, klo 11-12 Rovaniemi, pyhän apostoli Andreaksen kirkko

Su 12.11. Liturgia, klo 11-12 Lappeenranta, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko

AAMUHARTAUDET

16.9. rovasti Jarmo Hakkarainen, Joensuu

7.10. TM Kimmo Kallinen, Kuopio

28.10. rehtori Sirpa Anttonen, Valamon kansanopisto

ILTAHARTAUDET

19.9. pastori Heikki Honkamäki, Tampere

17.10. TM Vladimir Sokratilin, Valamon kansanopisto

Julkaisija: Iisalmen, Jyväskylän, Kuopio, Mikkelin, Rautalammien ja Varkauden ortodoksiset seurakunnat.

Päätoimittaja:

Pia Valkonen
p. 050 5511 611
pia.valkonen@ort.fi
Juhani Ahontie 5 c
73100 LAPINLAHTI

Toimituskunta:

Isä Elias Huurinainen, Iisalmi
p. 0500 271 163
elias.huurinainen@ort.fi

Markus Huovinen, Pielavesi
p. 0400 169 825

Timo Mäkirinta, Rautalampi
p. 0500 371 057
timo.makirinta@ort.fi

Leena Orro, Mikkeli
p. 040 5046 771
leena.orro@dnainternet.net

Martti Päivinen, Varkaus
p. 050 5992 692
varkaus@ort.fi

Lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään jättämään seurakuntien virastoihin. Vuoden 2006 viides Solea ilmestyy viikolla 43. Aineistopäivä on 6.10.2006

Seurakuntien yhteystiedot osoitteessa www.ort.fi, josta klikataan ensin kirkko palvelee ja sen jälkeen seurakunnat. Yhteystiedot löytyvät myös Soleasta seurakunnan sivuilta. **Ilmoitushinta:** 35 senttiä + alv./ppm. Väriilias 5 euroa/väri. **Tilauksinta:** 10 euroa/vuosi. Lehti tulee seurakunnan jäsenille maksutta.

Paino:

Kiuruveden Sanomalehti Oy
Kisapaino
Hovinpelto 3
74700 Kiuruvesi
Postiosoite:
PL 69, 74701 Kiuruvesi
Puh. (017) 770 7700
Fax (017) 770 7770